

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΑΣΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΕΝΑΤΟ
ΒΟΣΚΗ - ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ

Άρθρο .....

Βοσκήσιμες γαίες - Ορισμός

Για τις ανάγκες του παρόντος νόμου κώδικα, βοσκήσιμες γαίες καλούνται οι εκτάσεις που μπορεί να χρησιμοποιηθούν για βόσκηση ζώων (βοσκότοποι) στις οποίες αναπτύσσεται βλάστηση αυτοφυής ή μη, ποώδης, φρυγανική ή ξυλώδης με θαμνώδη ή αραιά δενδρώδη μορφή ή και μικτή και οι οποίες μπορεί να εκτείνονται και σε υδάτινα παραλίμνια ή παραποτάμια οικοσυστήματα, όπου αναπτύσσεται υδροχαρής βλάστηση. Ο χαρακτήρας και ο προορισμός των βοσκήσιμων γαιών δεν μεταβάλλεται λόγω της χρήσης τους για τη διατροφή των αγροτικών ζώων, η δε διαχείριση και η προστασία τους διέπεται από τις σχετικές για κάθε κατηγορία έκτασης διατάξεις της αγροτικής, δασικής και περιβαλλοντικής νομοθεσίας.

Άρθρο 1 του Ν. 4351/2015 «Βοσκήσιμες γαίες Ελλάδας και άλλες διατάξεις» (Α' 164)

(τίτλος άρθρου: Ορισμός)

Απόδοση στη δημοτική: -- / Επεξεργασμένη τελική απόδοση

Για τις ανάγκες του παρόντος κώδικα, βοσκήσιμες γαίες καλούνται οι εκτάσεις που μπορεί να χρησιμοποιηθούν για βόσκηση ζώων (βοσκότοποι) στις οποίες αναπτύσσεται βλάστηση αυτοφυής ή μη, ποώδης, φρυγανική ή ξυλώδης με θαμνώδη ή αραιά δενδρώδη μορφή ή και μικτή και οι οποίες μπορεί να εκτείνονται και σε υδάτινα παραλίμνια ή παραποτάμια οικοσυστήματα, όπου αναπτύσσεται υδροχαρής βλάστηση. Ο χαρακτήρας και ο προορισμός των βοσκήσιμων γαιών δεν μεταβάλλεται λόγω της χρήσης τους για τη διατροφή των αγροτικών ζώων, η δε διαχείριση και η προστασία τους διέπεται από τις σχετικές για κάθε κατηγορία έκτασης διατάξεις της αγροτικής, δασικής και περιβαλλοντικής νομοθεσίας.

Άρθρο .....**Εθνική Γεωγραφική Πληροφοριακή Βάση Δεδομένων**

1. Στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ), συνιστάται Εθνική Γεωγραφική Πληροφοριακή Βάση Δεδομένων (ΕΓΠΒΔ), με την ονομασία «Βοσκήσιμες Γαίες της Ελλάδας».
2. Η ΕΓΠΒΔ «Βοσκήσιμες Γαίες της Ελλάδας» έχει ως σκοπό την καταγραφή των βοσκήσιμων γαιών της χώρας, για τις ανάγκες εφαρμογής ενωσιακών και εθνικών προγραμμάτων που σχετίζονται με τη χρήση αυτών, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου κώδικα και δεν επηρεάζει την αποτύπωση, προστασία και διαχείριση των σχετικών εκτάσεων, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο. Η ΕΓΠΒΔ «Βοσκήσιμες Γαίες της Ελλάδας» χρησιμοποιεί ως πηγή δεδομένων τα χαρτογραφικά δεδομένα της Γενικής Διεύθυνσης Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών και Αγροπεριβάλλοντος, του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, το Σύστημα Αναγνώρισης Αγροτεμαχίων (LPIS-GIS) του Οργανισμού Πληρωμών και

Άρθρο 2 του Ν. 4351/2015 «Βοσκήσιμες γαίες Ελλάδας και άλλες διατάξεις» (Α' 164)

(τίτλος άρθρου: Εθνική Γεωγραφική Πληροφοριακή Βάση Δεδομένων)

<p>Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ) ή άλλες πηγές συμβατές με το σύστημα αυτό, καθώς επίσης και τα γεωχωρικά δεδομένα που προκύπτουν από τα διαχειριστικά σχέδια βόσκησης.</p> <p>Στην ΕΓΠΒΔ «Βοσκήσιμες Γαίες της Ελλάδας» καταγράφονται τα δικαιώματα χρήσης της βοσκής, σύμφωνα με το άρθρο 6.</p> <p>3. Αρμόδιες για τη δημιουργία, οργάνωση, τήρηση και ενημέρωση της ΕΓΠΒΔ «Βοσκήσιμες Γαίες της Ελλάδας» ορίζονται οι Διευθύνσεις Διατροφής Ζώων, Ζωοτροφών και Βοσκοτόπων και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, οι οποίες για το σκοπό αυτόν επεξεργάζονται και διαχειρίζονται τα δεδομένα σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις Διαχείρισης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος και Δασικών Έργων και Υποδομών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.</p> <p>4. Συνιστάται στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων επιτροπή με τίτλο «Γνωμοδοτική Επιτροπή Βοσκήσιμων Γαιών», έργο της οποίας είναι η παροχή γνώμης στον Υπουργό για κάθε θέμα που αφορά τη βόσκηση και την ΕΓΠΒΔ «Βοσκήσιμες Γαίες της Ελλάδας».</p> <p>5. Η ΕΓΠΒΔ «Βοσκήσιμες Γαίες της Ελλάδας» εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και αναθεωρείται με όμοια απόφαση, έπειτα από γνώμη της Γνωμοδοτικής Επιτροπής Βοσκήσιμων Γαιών.</p>	
<p><u>Απόδοση στη δημοτική: -- / Επεξεργασμένη τελική απόδοση</u></p>	

1. Στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ), συνιστάται Εθνική Γεωγραφική Πληροφοριακή Βάση Δεδομένων (ΕΓΠΒΔ), με την ονομασία «Βοσκήσιμες Γαίες της Ελλάδας».

2. Η ΕΓΠΒΔ «Βοσκήσιμες Γαίες της Ελλάδας» έχει ως σκοπό την καταγραφή των βοσκήσιμων γαιών της χώρας, για τις ανάγκες εφαρμογής ενωσιακών και εθνικών προγραμμάτων που σχετίζονται με τη χρήση αυτών, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κώδικα και δεν επηρεάζει την αποτύπωση, προστασία και διαχείριση των σχετικών εκτάσεων, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο. Η ΕΓΠΒΔ «Βοσκήσιμες Γαίες της Ελλάδας» χρησιμοποιεί ως πηγή δεδομένων τα χαρτογραφικά δεδομένα της Γενικής Διεύθυνσης Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών και Αγροπεριβάλλοντος, του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, το Σύστημα Αναγνώρισης Αγροτεμαχίων (LPIS-GIS) του Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ) ή άλλες πηγές συμβατές με το σύστημα αυτό, καθώς επίσης και τα γεωχωρικά δεδομένα που προκύπτουν από τα διαχειριστικά σχέδια βόσκησης.

Στην ΕΓΠΒΔ «Βοσκήσιμες Γαίες της Ελλάδας» καταγράφονται τα δικαιώματα χρήσης της βοσκής, σύμφωνα με **το άρθρο 6**.

3. Αρμόδιες για τη δημιουργία, οργάνωση, τήρηση και ενημέρωση της ΕΓΠΒΔ «Βοσκήσιμες Γαίες της Ελλάδας» ορίζονται οι Διευθύνσεις Διατροφής Ζώων, Ζωοτροφών και Βοσκοτόπων και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, οι οποίες για το σκοπό αυτόν επεξεργάζονται και διαχειρίζονται τα δεδομένα σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις Διαχείρισης Δασών και

<p>Δασικού Περιβάλλοντος και Δασικών Έργων και Υποδομών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.</p> <p>4. Συνιστάται στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων επιτροπή με τίτλο «Γνωμοδοτική Επιτροπή Βοσκήσιμων Γαιών», έργο της οποίας είναι η παροχή γνώμης στον Υπουργό για κάθε θέμα που αφορά τη βόσκηση και την ΕΓΠΒΔ «Βοσκήσιμες Γαίες της Ελλάδας».</p> <p>5. Η ΕΓΠΒΔ «Βοσκήσιμες Γαίες της Ελλάδας» εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και αναθεωρείται με όμοια απόφαση, έπειτα από γνώμη της Γνωμοδοτικής Επιτροπής Βοσκήσιμων Γαιών.</p>	
--	--

Άρθρο .....

Διαχειριστικά σχέδια βόσκησης

<p>1. Η χρήση της βοσκής εντός βοσκήσιμων γαιών που προστατεύονται από τη δασική νομοθεσία επιτρέπεται, υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις του παρόντος ~~νόμου και της δασικής νομοθεσίας~~ κώδικα, εφόσον δεν επηρεάζεται αρνητικά η φυσική ισορροπία και αειφορία, καθώς και οι παραγωγικές, προστατευτικές, υδρονομικές, αισθητικές και λοιπές λειτουργίες των οικοσυστημάτων που συγκροτεί η φυόμενη στις βοσκήσιμες γαίες βλάστηση.</p> <p>2. Η βοσκή εντός των βοσκήσιμων γαιών ασκείται επί τη βάση διαχειριστικού σχεδίου βόσκησης της</p>	<p>Άρθρο 3 του Ν. 4351/2015 «Βοσκήσιμες γαίες Ελλάδας και άλλες διατάξεις» (Α' 164)</p> <p>(τίτλος άρθρου: Διαχειριστικά σχέδια βόσκησης)</p>
---	---

περιοχής. Με τα διαχειριστικά σχέδια ρυθμίζονται οι όροι χρήσης των εν λόγω εκτάσεων για βόσκηση, σύμφωνα με τις υφιστάμενες και τις προκύπτουσες, συμβατές με τη δασική νομοθεσία και τη βοσκή παράλληλες χρήσεις και τη βοσκοϊκανότητα της κάθε περιοχής και διασφαλίζεται η αειφόρος διαχείριση και απρόσκοπτη αξιοποίηση των βοσκήσιμων γαιών για τις ανάγκες βόσκησης των ποιμνίων. Συμβατές χρήσεις με τη δασική νομοθεσία είναι αυτές που προβλέπονται στο ΣΤ Κεφάλαιο του ν. 998/1979 παρόντος κώδικα, όπως ισχύει ενώ με τη βοσκή είναι οι χρήσεις εκείνες οι οποίες δεν παρεμποδίζουν την προσβασιμότητα των ποιμνίων και δεν υποβαθμίζουν τη συνολική βοσκοϊκανότητα της βοσκήσιμης γαίας ως ενιαίας οντότητας, όπως αυτή έχει υπολογισθεί στα διαχειριστικά σχέδια βόσκησης. Για λόγους ενιαίας διαχείρισης της βοσκής, στα διαχειριστικά σχέδια συμπεριλαμβάνονται και οι εκτάσεις του άρθρου 10 του ν. 3208/2003 όπως ισχύει, εφόσον οι ιδιοκτήτες τους το επιθυμούν και δηλώνουν την επιθυμία τους εγγράφως. Δύναται επίσης, να περιλαμβάνονται και εκτάσεις που εμπίπτουν στις διατάξεις της αγροτικής νομοθεσίας και βόσκονται από αγροτικά ζώα. Ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, αναθέτει την εκπόνηση διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης στις Περιφέρειες της Χώρας με προγραμματική σύμβαση η οποία συνάπτεται με την οικεία Περιφέρεια. Τα διαχειριστικά σχέδια που εκπονούν οι Περιφέρειες, εγκρίνονται με απόφαση του Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, μετά από γνώμη της αρμόδιας Δασικής Αρχής και της αρμόδιας Διεύθυνσης της Περιφέρειας.

3. Για τις βοσκήσιμες γαίες που περιλαμβάνονται εντός προστατευόμενων περιοχών, εκτιμάται η βοσκοϊκανότητα και τα μέτρα βελτίωσης, διαχείρισης και οργάνωσης της άσκησης της βόσκησης αποφασίζονται κατά τρόπο που αποτρέπεται η υποβάθμιση των αντικειμένων προστασίας της περιοχής.

Στις περιπτώσεις που οι εκτάσεις αυτές περιλαμβάνονται εντός των ορίων ευθύνης φορέων διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών ο οικείος φορέας διαχείρισης γνωμοδοτεί προς τον υπεύθυνο για την εκπόνηση της μελέτης φορέα επί του διαχειριστικού σχεδίου. Για τις υπόλοιπες περιοχές γνώμη εκφράζουν οι αρμόδιες κατά περίπτωση αρχές.

4. Η διάρκεια ισχύος των διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης ορίζεται σε επτά (7) έτη μετά την έγκρισή τους. Μετά την παρέλευση της επταετίας τα διαχειριστικά σχέδια βόσκησης αναθεωρούνται και εγκρίνονται εκ νέου. Στην περίπτωση εκδήλωσης φυσικής καταστροφής ή άλλης αιτίας, τα σχέδια αναθεωρούνται και εγκρίνονται εντός χρονικού διαστήματος ενός (1) έτους από τη διαπίστωση αυτής από τις αρμόδιες υπηρεσίες.

5. Εντός των βοσκήσιμων γαιών επιτρέπονται εγκαταστάσεις ζώων σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του ν. 4056/2012 (Α'52), καθώς και ποτίστρες ζώων, μικρές ομβροδεξαμενές και επεμβάσεις που δεν αλλοιώνουν τη φυσιογνωμία του τοπίου και οι οποίες προβλέπονται από τα διαχειριστικά σχέδια βόσκησης για την εξυπηρέτηση των κτηνοτρόφων, της λειτουργίας των βοσκήσιμων γαιών και την ευζωία των ζώων.

6. Με τα διαχειριστικά σχέδια βόσκησης καθορίζονται και οι θερινές βοσκήσιμες γαίες τις οποίες χρησιμοποιεί, ο κάθε νόμιμα μετακινούμενος κτηνοτρόφος, σύμφωνα με το ισχύον υγειονομικό καθεστώς εκτροφής των ποιμνίων.

Απόδοση στη δημοτική: -- / Επεξεργασμένη τελική απόδοση

1. Η χρήση της βοσκής εντός βοσκήσιμων γαιών που προστατεύονται από τη δασική νομοθεσία επιτρέπεται, υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις του παρόντος κώδικα, εφόσον δεν επηρεάζεται αρνητικά η φυσική ισορροπία και αειφορία, καθώς και οι παραγωγικές, προστατευτικές, υδρονομικές, αισθητικές και λοιπές λειτουργίες των οικοσυστημάτων που συγκροτεί η φυόμενη στις βοσκήσιμες γαίες βλάστηση.

2. Η βοσκή εντός των βοσκήσιμων γαιών ασκείται επί τη βάση διαχειριστικού σχεδίου βόσκησης της περιοχής. Με τα διαχειριστικά σχέδια ρυθμίζονται οι όροι χρήσης των εν λόγω εκτάσεων για βόσκηση, σύμφωνα με τις υφιστάμενες και τις προκύπτουσες, συμβατές με τη δασική νομοθεσία και τη βοσκή παράλληλες χρήσεις και τη βοσκοϊκανότητα της κάθε περιοχής και διασφαλίζεται η αειφόρος διαχείριση και απρόσκοπτη αξιοποίηση των βοσκήσιμων γαιών για τις ανάγκες βόσκησης των ποιμνίων. Συμβατές χρήσεις με τη δασική νομοθεσία είναι αυτές που προβλέπονται στο **ΣΤ Κεφάλαιο του ν. 998/1979** παρόντος κώδικα, όπως ισχύει ενώ με τη βοσκή είναι οι χρήσεις εκείνες οι οποίες δεν παρεμποδίζουν την προσβασιμότητα των ποιμνίων και δεν υποβαθμίζουν τη συνολική βοσκοϊκανότητα της βοσκήσιμης γαίας ως ενιαίας οντότητας, όπως αυτή έχει υπολογισθεί στα διαχειριστικά σχέδια βόσκησης. Για λόγους ενιαίας διαχείρισης της βοσκής, στα διαχειριστικά σχέδια συμπεριλαμβάνονται και οι εκτάσεις του **άρθρου 10 του ν. 3208/2003** όπως ισχύει, εφόσον οι ιδιοκτήτες τους το επιθυμούν και δηλώνουν την επιθυμία τους εγγράφως. Δύναται επίσης, να περιλαμβάνονται και εκτάσεις που εμπίπτουν στις διατάξεις της αγροτικής νομοθεσίας και βόσκονται από αγροτικά ζώα. Ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης

και Τροφίμων, αναθέτει την εκπόνηση διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης στις Περιφέρειες της Χώρας με προγραμματική σύμβαση η οποία συνάπτεται με την οικεία Περιφέρεια. Τα διαχειριστικά σχέδια που εκπονούν οι Περιφέρειες, εγκρίνονται με απόφαση του Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, μετά από γνώμη της αρμόδιας Δασικής Αρχής και της αρμόδιας Διεύθυνσης της Περιφέρειας.

3. Για τις βοσκήσιμες γαίες που περιλαμβάνονται εντός προστατευόμενων περιοχών, εκτιμάται η βοσκοϊκανότητα και τα μέτρα βελτίωσης, διαχείρισης και οργάνωσης της άσκησης της βόσκησης αποφασίζονται κατά τρόπο που αποτρέπεται η υποβάθμιση των αντικειμένων προστασίας της περιοχής. Στις περιπτώσεις που οι εκτάσεις αυτές περιλαμβάνονται εντός των ορίων ευθύνης φορέων διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών ο οικείος φορέας διαχείρισης γνωμοδοτεί προς τον υπεύθυνο για την εκπόνηση της μελέτης φορέα επί του διαχειριστικού σχεδίου. Για τις υπόλοιπες περιοχές γνώμη εκφράζουν οι αρμόδιες κατά περίπτωση αρχές.

4. Η διάρκεια ισχύος των διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης ορίζεται σε επτά (7) έτη μετά την έγκρισή τους. Μετά την παρέλευση της επταετίας τα διαχειριστικά σχέδια βόσκησης αναθεωρούνται και εγκρίνονται εκ νέου. Στην περίπτωση εκδήλωσης φυσικής καταστροφής ή άλλης αιτίας, τα σχέδια αναθεωρούνται και εγκρίνονται εντός χρονικού διαστήματος ενός (1) έτους από τη διαπίστωση αυτής από τις αρμόδιες υπηρεσίες.

5. Εντός των βοσκήσιμων γαιών επιτρέπονται εγκαταστάσεις ζώων σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του ν.

<p>4056/2012 (Α'52), καθώς και ποτίστρες ζώων, μικρές ομβροδεξαμενές και επεμβάσεις που δεν αλλοιώνουν τη φυσιογνωμία του τοπίου και οι οποίες προβλέπονται από τα διαχειριστικά σχέδια βόσκησης για την εξυπηρέτηση των κτηνοτρόφων, της λειτουργίας των βοσκήσιμων γαιών και την ευζωία των ζώων.</p> <p>6. Με τα διαχειριστικά σχέδια βόσκησης καθορίζονται και οι θερινές βοσκήσιμες γαίες τις οποίες χρησιμοποιεί, ο κάθε νόμιμα μετακινούμενος κτηνοτρόφος, σύμφωνα με το ισχύον υγειονομικό καθεστώς εκτροφής των ποιμνίων.</p>	
--	--

Άρθρο .....

Προθεσμία εκπόνησης διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης

<p>1. Μέχρι 31.1.2019 εκπονούνται, υποβάλλονται και εγκρίνονται τα διαχειριστικά σχέδια των βοσκήσιμων γαιών της Χώρας που προβλέπονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 3. Μετά την προθεσμία αυτή δεν επιτρέπεται η ενεργοποίηση δικαιωμάτων ενίσχυσης για την εν λόγω έκταση, χωρίς την ύπαρξη και εφαρμογή εγκεκριμένου διαχειριστικού σχεδίου βόσκησης.</p> <p>2. Κατ' εξαίρεση, μπορεί μετά τη λήξη της παραπάνω προθεσμίας της παραγράφου 1 να υπαχθούν σε καθεστώς βόσκησης και περιοχές που δεν χρησιμοποιούνταν για βόσκηση, μετά από αίτημα των οικείων Ο.Τ.Α. Α' και Β' βαθμού και των οικείων κτηνοτροφικών οργανώσεων, υπό την προϋπόθεση της εκπόνησης και έγκρισης διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης για τις περιοχές αυτές.</p>	<p>Άρθρο 4 του Ν. 4351/2015 «Βοσκήσιμες γαίες Ελλάδας και άλλες διατάξεις» (Α' 164)</p> <p><u>(τίτλος άρθρου: Προθεσμία εκπόνησης διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης)</u></p>
---	--

<p>Απόδοση στη δημοτική: -- / Επεξεργασμένη τελική απόδοση</p> <p>1. Μέχρι 31.1.2019 εκπονούνται, υποβάλλονται και εγκρίνονται τα διαχειριστικά σχέδια των βοσκήσιμων γαιών της Χώρας που προβλέπονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 3. Μετά την προθεσμία αυτή δεν επιτρέπεται η ενεργοποίηση δικαιωμάτων ενίσχυσης για την εν λόγω έκταση, χωρίς την ύπαρξη και εφαρμογή εγκεκριμένου διαχειριστικού σχεδίου βόσκησης.</p> <p>2. Κατ' εξαίρεση, μπορεί μετά τη λήξη της παραπάνω προθεσμίας της παραγράφου 1 να υπαχθούν σε καθεστώς βόσκησης και περιοχές που δεν χρησιμοποιούνταν για βόσκηση, μετά από αίτημα των οικείων Ο.Τ.Α. Α' και Β' βαθμού και των οικείων κτηνοτροφικών οργανώσεων, υπό την προϋπόθεση της εκπόνησης και έγκρισης διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης για τις περιοχές αυτές.</p>	
---	--

Άρθρο .....

Δαπάνη διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης

<p>Η δαπάνη για την εκπόνηση και την εφαρμογή των διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης για τις βοσκήσιμες</p>	<p>Άρθρο 5 του Ν. 4351/2015 «Βοσκήσιμες γαίες Ελλάδας και άλλες διατάξεις» (Α'</p>
--	---

<p>γαίες της χώρας, καλύπτεται από τα έσοδα που θα προκύψουν κατ' εφαρμογή της παραγράφου 1 του άρθρου 6 και της παραγράφου 2 του άρθρου 7, καθώς και από το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 και πόρους του Ταμείου Γεωργίας Κτηνοτροφίας.</p>	<p>164) <u>(τίτλος άρθρου: Δαπάνη διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης)</u></p>
<p><u>Απόδοση στη δημοτική: -- / Επεξεργασμένη τελική απόδοση</u></p> <p>Η δαπάνη για την εκπόνηση και την εφαρμογή των διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης για τις βοσκήσιμες γαίες της χώρας, καλύπτεται από τα έσοδα που θα προκύψουν κατ' εφαρμογή της παραγράφου 1 του άρθρου 6 και της παραγράφου 2 του άρθρου 7, καθώς και από το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 και πόρους του Ταμείου Γεωργίας Κτηνοτροφίας.</p>	

Άρθρο .....

Δικαιώματα χρήσης βοσκής

<p>1. Το δικαίωμα βοσκής σε βοσκήσιμες γαίες, μεταξύ των οποίων δημόσια δάση, δασικές εκτάσεις και μη πεδινά χορτολιβάδα πεδινές χορτολιβαδικές εκτάσεις των παραγράφων 1, 2, 3 και 5 του άρθρου 3 του ν. 998/1979 (Α' 289) παρόντος κώδικα, όπως ισχύουν, στα οποία η βοσκή δεν έχει απαγορευθεί ή ρυθμιστεί βάσει των κείμενων διατάξεων της δασικής και περιβαλλοντικής νομοθεσίας, παραχωρείται στις οικείες Περιφέρειες, στις οποίες περιέρχονται και οι πρόσοδοι από την εκμίσθωση αυτών. Τα δικαιώματα</p>	<p>Άρθρο 6 του Ν. 4351/2015 «Βοσκήσιμες γαίες Ελλάδας και άλλες διατάξεις» (Α' 164) <u>(τίτλος άρθρου: Δικαιώματα χρήσης βοσκής)</u></p>
---	--

χρήσης της βοσκής επί των βοσκήσιμων γαιών, στις οποίες επιτρέπεται η βόσκηση, σύμφωνα με τα διαχειριστικά σχέδια βόσκησης που έχουν εγκριθεί, κατανέμονται από τις οικείες Περιφερειακές Ενότητες στους κτηνοτρόφους, με προτεραιότητα εκείνων που έχουν την έδρα της εκμετάλλευσής τους στην περιοχή και εκείνων που εκτρέφουν αυτόχθονες απειλούμενες με εξαφάνιση φυλές αγροτικών ζώων. Για το σκοπό αυτόν με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων συνιστάται επιτροπή κατανομής των δικαιωμάτων χρήσης της βοσκής εντός της οικείας Περιφερειακής Ενότητας, τα μέλη της οποίας ορίζονται με απόφαση του Περιφερειάρχη. Στους κτηνοτρόφους που κάνουν χρήση ιδιωτικής βοσκήσιμης γαίας, ιδιόκτητη ή ενοικιαζόμενη από ιδιώτες ή Ν.Π.Ι.Δ., κατανέμεται επιπλέον έκταση μόνο για το μέρος του ζωικού κεφαλαίου που δεν καλύπτεται από τις ιδιωτικές εκτάσεις που δηλώνουν. Σε περίπτωση μεταβολής του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των ιδιόκτητων βοσκήσιμων γαιών, για οποιαδήποτε αιτία, ο κτηνοτρόφος έχει την υποχρέωση να δηλώνει και αποδεικνύει τις αντίστοιχες μεταβολές. Σε αντίθετη περίπτωση χάνει τα δικαιώματά του. Η νομή ή κατοχή των βοσκήσιμων γαιών αποδεικνύεται με τα δικαιολογητικά της υπουργικής απόφασης της περίπτωσης β' του **άρθρου 11**. Τα δικαιολογητικά αυτά κατατίθενται άπαξ.

2. Τα δικαιώματα χρήσης της βοσκής παραχωρούνται στους κτηνοτρόφους για χρονικό διάστημα αντίστοιχο με την υλοποίηση των στόχων των διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης, το οποίο δεν μπορεί να είναι μικρότερο από τρία (3) έτη, με την υπογραφή σχετικής σύμβασης μίσθωσης. Σε περίπτωση που σε τμήματα ή και σε ολόκληρη τη βοσκήσιμη γαία απαγορευτεί η βόσκηση ή οι γαίες αυτές χαρακτηρισθούν αναδασωτές, στα πλαίσια της δασικής νομοθεσίας, η ως άνω επιτροπή της οικείας Περιφερειακής

Σχόλιο: Τα χορτολιβάδια ως έννοια δεν αναφέρονται στην ισχύουσα δασική νομοθεσία. Αντιθέτως χρησιμοποιείται πλέον η έννοια «χορτολιβαδικές εκτάσεις» οι οποίες προσδιορίζονται ειδικότερα στο άρθρο 5 του πδ 32/2016.

<p>Ενότητας προβαίνει σε ανάλογες ανακατατάξεις των δικαιωμάτων βόσκησης.</p> <p>3. Τα δικαιώματα χρήσης της βοσκής περιέρχονται ή μεταβιβάζονται σε άλλον κτηνοτρόφο σε περίπτωση κληρονομικής διαδοχής ή πώλησης της εκμετάλλευσης. Σε περίπτωση παύσης της εκμετάλλευσης για δύο συνεχόμενα έτη, τα δικαιώματα δεν μεταβιβάζονται και παραμένουν ως εθνικό απόθεμα.</p> <p>4. Για την κατανομή των δικαιωμάτων χρήσης λαμβάνονται υπόψη τα δικαιώματα των αποκατασταθέντων κτηνοτρόφων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 24 του ν. 4061/2012.</p>	
<p><u>Απόδοση στη δημοτική: -- / Επεξεργασμένη τελική απόδοση</u></p> <p>1. Το δικαίωμα βοσκής σε βοσκήσιμες γαίες, μεταξύ των οποίων δημόσια δάση, δασικές εκτάσεις και μη πεδινές χορτολιβαδικές εκτάσεις των παραγράφων 1, 2, 3 και 5 του άρθρου 3 του ν. 998/1979 (Α'289) παρόντος κώδικα, όπως ισχύουν, στα οποία η βοσκή δεν έχει απαγορευθεί ή ρυθμιστεί βάσει των κείμενων διατάξεων της δασικής και περιβαλλοντικής νομοθεσίας, παραχωρείται στις οικείες Περιφέρειες, στις οποίες περιέρχονται και οι πρόσοδοι από την εκμίσθωση αυτών. Τα δικαιώματα χρήσης της βοσκής επί των βοσκήσιμων γαιών, στις οποίες επιτρέπεται η βόσκηση, σύμφωνα με τα διαχειριστικά σχέδια βόσκησης που έχουν εγκριθεί, κατανέμονται από τις οικείες Περιφερειακές Ενότητες στους κτηνοτρόφους, με προτεραιότητα εκείνων που έχουν την έδρα της εκμετάλλευσής τους στην περιοχή και εκείνων που εκτρέφουν αυτόχθονες απειλούμενες με εξαφάνιση φυλές αγροτικών ζώων. Για το σκοπό αυτόν με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων συνιστάται επιτροπή κατανομής των δικαιωμάτων χρήσης της βοσκής εντός της οικείας Περιφερειακής Ενότητας, τα</p>	

μέλη της οποίας ορίζονται με απόφαση του Περιφερειάρχη. Στους κτηνοτρόφους που κάνουν χρήση ιδιωτικής βοσκήσιμης γαίας, ιδιόκτητη ή ενοικιαζόμενη από ιδιώτες ή Ν.Π.Ι.Δ., κατανέμεται επιπλέον έκταση μόνο για το μέρος του ζωικού κεφαλαίου που δεν καλύπτεται από τις ιδιωτικές εκτάσεις που δηλώνουν. Σε περίπτωση μεταβολής του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των ιδιόκτητων βοσκήσιμων γαιών, για οποιαδήποτε αιτία, ο κτηνοτρόφος έχει την υποχρέωση να δηλώνει και αποδεικνύει τις αντίστοιχες μεταβολές. Σε αντίθετη περίπτωση χάνει τα δικαιώματά του. Η νομή ή κατοχή των βοσκήσιμων γαιών αποδεικνύεται με τα δικαιολογητικά της υπουργικής απόφασης της περίπτωσης β' του άρθρου 11. Τα δικαιολογητικά αυτά κατατίθενται άπαξ.

2. Τα δικαιώματα χρήσης της βοσκής παραχωρούνται στους κτηνοτρόφους για χρονικό διάστημα αντίστοιχο με την υλοποίηση των στόχων των διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης, το οποίο δεν μπορεί να είναι μικρότερο από τρία (3) έτη, με την υπογραφή σχετικής σύμβασης μίσθωσης. Σε περίπτωση που σε τμήματα ή και σε ολόκληρη τη βοσκήσιμη γαία απαγορευτεί η βόσκηση ή οι γαίες αυτές χαρακτηρισθούν αναδασωτές, στα πλαίσια της δασικής νομοθεσίας, η ως άνω επιτροπή της οικείας Περιφερειακής Ενότητας προβαίνει σε ανάλογες ανακατατάξεις των δικαιωμάτων βόσκησης.

3. Τα δικαιώματα χρήσης της βοσκής περιέρχονται ή μεταβιβάζονται σε άλλον κτηνοτρόφο σε περίπτωση κληρονομικής διαδοχής ή πώλησης της εκμετάλλευσης. Σε περίπτωση παύσης της εκμετάλλευσης για δύο συνεχόμενα έτη, τα δικαιώματα δεν μεταβιβάζονται και παραμένουν ως εθνικό απόθεμα.

4. Για την κατανομή των δικαιωμάτων χρήσης λαμβάνονται υπόψη τα δικαιώματα των

<p>αποκατασταθέντων κτηνοτρόφων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 24 του ν. 4061/2012.</p>	
--	--

Άρθρο .....

Μίσθωμα δικαιώματος χρήσης βοσκής

<p>1. Για τα δικαιώματα χρήσης της βοσκής, σύμφωνα με το άρθρο 6, καταβάλλεται από τους κτηνοτρόφους μίσθωμα, το ύψος του οποίου καθορίζεται με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.</p> <p>2. Το ανωτέρω μίσθωμα των δημόσιων γαιών κατατίθεται υπέρ της Περιφέρειας, στα διοικητικά όρια της οποίας ασκείται η βόσκηση και σε σχετικό λογαριασμό της, με την υποχρέωση διάθεσής του για την εκπόνηση και την εφαρμογή των διαχειριστικών σχεδίων, τη συντήρηση και την κατασκευή έργων υποδομής των βοσκήσιμων γαιών, σύμφωνα με το διαχειριστικό σχέδιο βόσκησης.</p> <p>3. Δεν οφείλουν την καταβολή μισθώματος οι ιδιοκτήτες για τη δική τους βοσκήσιμη γαία και οι αποκατεστημένοι κτηνοτρόφοι για τη βοσκήσιμη γαία στην οποία έγινε η αποκατάστασή τους.</p>	<p>Άρθρο 7 του Ν. 4351/2015 «Βοσκήσιμες γαίες Ελλάδας και άλλες διατάξεις» (Α' 164)</p> <p><u>(τίτλος άρθρου: Μίσθωμα δικαιώματος χρήσης βοσκής)</u></p>
<p><u>Απόδοση στη δημοτική: -- / Επεξεργασμένη τελική απόδοση</u></p>	

<p>1. Για τα δικαιώματα χρήσης της βοσκής, σύμφωνα με το άρθρο 6, καταβάλλεται από τους κτηνοτρόφους μίσθωμα, το ύψος του οποίου καθορίζεται με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.</p> <p>2. Το ανωτέρω μίσθωμα των δημόσιων γαιών κατατίθεται υπέρ της Περιφέρειας, στα διοικητικά όρια της οποίας ασκείται η βόσκηση και σε σχετικό λογαριασμό της, με την υποχρέωση διάθεσής του για την εκπόνηση και την εφαρμογή των διαχειριστικών σχεδίων, τη συντήρηση και την κατασκευή έργων υποδομής των βοσκήσιμων γαιών, σύμφωνα με το διαχειριστικό σχέδιο βόσκησης.</p> <p>3. Δεν οφείλουν την καταβολή μισθώματος οι ιδιοκτήτες για τη δική τους βοσκήσιμη γαία και οι αποκατεστημένοι κτηνοτρόφοι για τη βοσκήσιμη γαία στην οποία έγινε η αποκατάστασή τους.</p>	
--	--

Άρθρο .....

Αποτύπωση βοσκήσιμων γαιών – Εξαιρέσεις

<p>1. Με τις αποφάσεις έγκρισης του Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης των διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 3, γίνεται και η αποτύπωση των αντίστοιχων βοσκήσιμων γαιών.</p>	<p>Άρθρο 8 του Ν. 4351/2015 «Βοσκήσιμες γαίες Ελλάδας και άλλες διατάξεις» (Α' 164)</p> <p>(τίτλος άρθρου: Αποτύπωση βοσκήσιμων</p>
--	---

<p>2. Δεν αποτυπώνονται ως βοσκήσιμες γαίες, εκτάσεις που:</p> <p>α) έχουν γενικότερες δεσμεύσεις ή έχουν παραχωρηθεί για άλλους σκοπούς στο πλαίσιο της ισχύουσας δασικής νομοθεσίας,</p> <p>β) είχαν τη μορφή δάσους ή δασικής έκτασης και καταστράφηκαν από πυρκαγιά ή αποψιλώθηκαν με άλλον τρόπο και έχουν κηρυχθεί αναδασωτέες, με την επιφύλαξη των άρθρων 105 και 107 του ν.δ. 86/1969 (Δασικός Κώδικας) παρόντος κώδικα,</p> <p>γ) περιλαμβάνονται σε προγράμματα αναδάσωσης των δασικών υπηρεσιών,</p> <p>δ) υπάγονται σε κάποια από τις περιπτώσεις της παρ. 2 του άρθρου 38 του ν. 998/1979 (Α' 289) παρόντος κώδικα, όπως ισχύει,</p> <p>ε) προβλέπονται στις περιπτώσεις β' έως και ε' της παρ. 1 του άρθρου 69 του ν.δ. 86/1969 παρόντος κώδικα,</p> <p>στ) βρίσκονται σε πυρήνες Εθνικών Δρυμών και διατηρητέων μνημείων της φύσης.</p> <p>3. Στην απόφαση έγκρισης των διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης και αποτύπωσης των βοσκήσιμων γαιών, αναφέρεται αν με τον καθορισμό, την αποτύπωση και την ορθολογική αξιοποίηση των συγκεκριμένων εκτάσεων εξυπηρετείται σκοπός δημοσίου συμφέροντος, μέσω της ενίσχυσης και προστασίας της κτηνοτροφίας ως σημαντικού κλάδου της εθνικής οικονομίας και αν παρίσταται ανάγκη</p>	<p><u>γαιών – Εξαιρέσεις)</u></p>
--	-----------------------------------

<p>χρησιμοποίησης των συγκεκριμένων εκτάσεων, μεταξύ των οποίων και τμημάτων δάσους ή δασικής έκτασης ή υδάτινων παραλίμνιων ή παραποτάμιων οικοσυστημάτων, για την εξυπηρέτηση του σκοπού αυτού.</p>	
<p><u>Απόδοση στη δημοτική: -- / Επεξεργασμένη τελική απόδοση</u></p> <p>1. Με τις αποφάσεις έγκρισης του Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης των διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 3, γίνεται και η αποτύπωση των αντίστοιχων βοσκήσιμων γαιών.</p> <p>2. Δεν αποτυπώνονται ως βοσκήσιμες γαίες, εκτάσεις που:</p> <p>α) έχουν γενικότερες δεσμεύσεις ή έχουν παραχωρηθεί για άλλους σκοπούς στο πλαίσιο της ισχύουσας δασικής νομοθεσίας,</p> <p>β) είχαν τη μορφή δάσους ή δασικής έκτασης και καταστράφηκαν από πυρκαγιά ή αποψιλώθηκαν με άλλον τρόπο και έχουν κηρυχθεί αναδασωτέες, με την επιφύλαξη των άρθρων 105 και 107 του ν.δ. 86/1969 παρόντος κώδικα,</p> <p>γ) περιλαμβάνονται σε προγράμματα αναδάσωσης των δασικών υπηρεσιών,</p> <p>δ) υπάγονται σε κάποια από τις περιπτώσεις της παρ. 2 του άρθρου 38 του ν. 998/1979 (Α' 289) παρόντος κώδικα, όπως ισχύει,</p>	

<p>ε) προβλέπονται στις περιπτώσεις β' έως και ε' της παρ. 1 του άρθρου 69 του ν.δ. 86/1969 παρόντος κώδικα,</p> <p>στ) βρίσκονται σε πυρήνες Εθνικών Δρυμών και διατηρητέων μνημείων της φύσης.</p> <p>3. Στην απόφαση έγκρισης των διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης και αποτύπωσης των βοσκήσιμων γαιών, αναφέρεται αν με τον καθορισμό, την αποτύπωση και την ορθολογική αξιοποίηση των συγκεκριμένων εκτάσεων εξυπηρετείται σκοπός δημοσίου συμφέροντος, μέσω της ενίσχυσης και προστασίας της κτηνοτροφίας ως σημαντικού κλάδου της εθνικής οικονομίας και αν παρίσταται ανάγκη χρησιμοποίησης των συγκεκριμένων εκτάσεων, μεταξύ των οποίων και τμημάτων δάσους ή δασικής έκτασης ή υδάτινων παραλίμνιων ή παραποτάμιων οικοσυστημάτων, για την εξυπηρέτηση του σκοπού αυτού.</p>	
--	--

Άρθρο .....

Επιτροπές παρακολούθησης και εφαρμογής διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης

<p>Σε κάθε Περιφέρεια συνιστώνται μία ή περισσότερες επιτροπές με έργο την παρακολούθηση των διαδικασιών εκπόνησης και εφαρμογής των διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης, στις οποίες συμμετέχουν</p>	<p>Άρθρο 9 του Ν. 4351/2015 «Βοσκήσιμες γαίες Ελλάδας και άλλες διατάξεις» (Α'</p>
---	---

<p>απαραίτητα:</p> <p>α) υπάλληλοι της Περιφέρειας ή των οικείων Περιφερειακών Ενοτήτων,</p> <p>β) υπάλληλοι της οικείας δασικής υπηρεσίας,</p> <p>γ) υπάλληλοι της οικείας αποκεντρωμένης υπηρεσίας του ΟΠΕΚΕΠΕ, οι οποίοι προτείνονται από τον Οργανισμό,</p> <p>δ) εκπρόσωπος της οικείας κτηνοτροφικής οργάνωσης,</p> <p>ε) εκπρόσωπος του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας,</p> <p>στ) εκπρόσωπος της τοπικής αυτοδιοίκησης. Τα μέλη των εν λόγω επιτροπών ορίζονται με απόφαση του Περιφερειάρχη.</p>	<p>164)</p> <p><u>(τίτλος άρθρου: Επιτροπές παρακολούθησης και εφαρμογής διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης)</u></p>
<p><u>Απόδοση στη δημοτική: -- / Επεξεργασμένη τελική απόδοση</u></p> <p>Σε κάθε Περιφέρεια συνιστώνται μία ή περισσότερες επιτροπές με έργο την παρακολούθηση των διαδικασιών εκπόνησης και εφαρμογής των διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης, στις οποίες συμμετέχουν απαραίτητα:</p> <p>α) υπάλληλοι της Περιφέρειας ή των οικείων Περιφερειακών Ενοτήτων,</p> <p>β) υπάλληλοι της οικείας δασικής υπηρεσίας,</p> <p>γ) υπάλληλοι της οικείας αποκεντρωμένης υπηρεσίας του ΟΠΕΚΕΠΕ, οι οποίοι προτείνονται από τον Οργανισμό,</p> <p>δ) εκπρόσωπος της οικείας κτηνοτροφικής οργάνωσης,</p> <p>ε) εκπρόσωπος του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας,</p> <p>στ) εκπρόσωπος της τοπικής αυτοδιοίκησης. Τα μέλη των εν λόγω επιτροπών ορίζονται με απόφαση του</p>	

Περιφερειάρχη.	
----------------	--

Άρθρο .....

Βοσκήσιμες γαίες Ο.Τ.Α.

Οι βοσκήσιμες γαίες που βρίσκονται στην περιφέρεια Ο.Τ.Α. Α' βαθμού και των οποίων την κυριότητα, νομή, κατοχή ή χρήση έχουν οι συγκεκριμένοι Ο.Τ.Α., διατίθενται κατά προτεραιότητα για τις ανάγκες των κτηνοτρόφων, φυσικών ή νομικών προσώπων, που έχουν την έδρα της εκμετάλλευσής τους στο δήμο αυτόν και σε μετακινούμενους κτηνοτρόφους οι οποίοι αποδεδειγμένα κάνουν χρήση των εν λόγω βοσκήσιμων γαιών. Εφόσον ικανοποιούνται οι παραπάνω ανάγκες και αποδεδειγμένα βάσει του διαχειριστικού σχεδίου βόσκησης, υπάρχει περίσσειμα βοσκήσιμης γης σε κάποια ή κάποιες Τοπικές/Δημοτικές Κοινότητες, αυτή διατίθεται σε κτηνοτρόφους άλλων όμορων περιοχών.

Άρθρο 10 του Ν. 4351/2015 «Βοσκήσιμες γαίες Ελλάδας και άλλες διατάξεις» (Α' 164)

(τίτλος άρθρου: Βοσκήσιμες γαίες Ο.Τ.Α.)

Απόδοση στη δημοτική: -- / Επεξεργασμένη τελική απόδοση

Οι βοσκήσιμες γαίες που βρίσκονται στην περιφέρεια Ο.Τ.Α. Α' βαθμού και των οποίων την κυριότητα, νομή, κατοχή ή χρήση έχουν οι συγκεκριμένοι Ο.Τ.Α., διατίθενται κατά προτεραιότητα για τις ανάγκες των κτηνοτρόφων, φυσικών ή νομικών προσώπων, που έχουν την έδρα της εκμετάλλευσής τους στο δήμο αυτόν και σε μετακινούμενους κτηνοτρόφους οι οποίοι αποδεδειγμένα κάνουν χρήση των εν λόγω βοσκήσιμων γαιών. Εφόσον ικανοποιούνται οι παραπάνω ανάγκες και αποδεδειγμένα βάσει του διαχειριστικού σχεδίου βόσκησης, υπάρχει περίσσειμα βοσκήσιμης γης σε κάποια ή κάποιες Τοπικές/Δημοτικές Κοινότητες, αυτή διατίθεται σε κτηνοτρόφους άλλων όμορων περιοχών.

Άρθρο .....

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με αποφάσεις του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται: α) Ειδικά θέματα, τεχνικές λεπτομέρειες, διαδικαστικά θέματα και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του **άρθρου 2**. β) Οι διαδικασίες, τα κριτήρια επιλεξιμότητας, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, οι όροι και οι προϋποθέσεις για την κατανομή των βοσκήσιμων γαιών στους κτηνοτρόφους της χώρας για τις ανάγκες εφαρμογής ενωσιακών και εθνικών προγραμμάτων, σύμφωνα με το **άρθρο 6** και κάθε άλλη αναγκαία

Άρθρο 11 του Ν. 4351/2015 «Βοσκήσιμες γαίες Ελλάδας και άλλες διατάξεις» (Α' 164)

(τίτλος άρθρου: Εξουσιοδοτικές διατάξεις)

λεπτομέρεια. γ) Θέματα που αφορούν τη σύμβαση μίσθωσης, οι όροι, οι κυρώσεις και τα αρμόδια όργανα επιβολής τους που αφορούν το δικαίωμα χρήσης της βοσκής, καθώς και κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή των άρθρων 6 και 7. δ) Η σύνθεση, οι αρμοδιότητες, η θητεία των μελών και κάθε θέμα σχετικό με το έργο και τον τρόπο λειτουργίας των επιτροπών του άρθρου 6. Ο αριθμός των επιτροπών ανά περιφέρεια, η σύνθεση, οι αρμοδιότητες, η θητεία των μελών και κάθε θέμα σχετικό με το έργο και τον τρόπο λειτουργίας των επιτροπών του άρθρου 9. ε) Η σύνθεση, οι αρμοδιότητες, η θητεία και κάθε θέμα σχετικό με τον τρόπο λειτουργίας της γνωμοδοτικής επιτροπής του άρθρου 2. στ) Νέες συνθέσεις για τα συλλογικά όργανα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, πλην των υπηρεσιακών και πειθαρχικών συμβουλίων, σύμφωνα με τις νέες οργανικές μονάδες του π.δ. 107/2014 (Α'174). Όλες οι αποφάσεις ορισμού μελών των συλλογικών οργάνων εξακολουθούν να ισχύουν μέχρι την έκδοση των αντίστοιχων αποφάσεων με τη νέα σύνθεση. ζ) Τα θέματα σχετικά με τις προϋποθέσεις, απαιτήσεις και τις διαδικασίες έλεγχου της διακίνησης των αγροτικών προϊόντων φυτικής προέλευσης. Με τις ίδιες αποφάσεις καθορίζονται οι όροι, οι απαιτήσεις και οι προϋποθέσεις λειτουργίας κάθε χώρου που χρησιμοποιείται για τη συγκέντρωση, παραλαβή, αποθήκευση, συντήρηση και διακίνηση των προϊόντων αυτών, η επιβολή κυρώσεων σε περιπτώσεις μη συμμορφώσεων, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

2. Με απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, καθορίζονται οι προδιαγραφές, το περιεχόμενο και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια των διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης και οι διαδικασίες παρακολούθησης της ορθής εφαρμογής τους.

Απόδοση στη δημοτική: -- / Επεξεργασμένη τελική απόδοση

1. Με αποφάσεις του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται: α) Ειδικά θέματα, τεχνικές λεπτομέρειες, διαδικαστικά θέματα και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 2. β) Οι διαδικασίες, τα κριτήρια επιλεξιμότητας, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, οι όροι και οι προϋποθέσεις για την κατανομή των βοσκήσιμων γαιών στους κτηνοτρόφους της χώρας για τις ανάγκες εφαρμογής ενωσιακών και εθνικών προγραμμάτων, σύμφωνα με το άρθρο 6 και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. γ) Θέματα που αφορούν τη σύμβαση μίσθωσης, οι όροι, οι κυρώσεις και τα αρμόδια όργανα επιβολής τους που αφορούν το δικαίωμα χρήσης της βοσκής, καθώς και κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή των άρθρων 6 και 7. δ) Η σύνθεση, οι αρμοδιότητες, η θητεία των μελών και κάθε θέμα σχετικό με το έργο και τον τρόπο λειτουργίας των επιτροπών του άρθρου 6. Ο αριθμός των επιτροπών ανά περιφέρεια, η σύνθεση, οι αρμοδιότητες, η θητεία των μελών και κάθε θέμα σχετικό με το έργο και τον τρόπο λειτουργίας των επιτροπών του άρθρου 9. ε) Η σύνθεση, οι αρμοδιότητες, η θητεία και κάθε θέμα σχετικό με τον τρόπο λειτουργίας της γνωμοδοτικής επιτροπής του άρθρου 2. στ) Νέες συνθέσεις για τα συλλογικά όργανα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, πλην των υπηρεσιακών και πειθαρχικών συμβουλίων, σύμφωνα με τις νέες οργανικές μονάδες του π.δ. 107/2014 (Α'174). Όλες οι αποφάσεις ορισμού μελών των συλλογικών οργάνων εξακολουθούν να ισχύουν μέχρι την έκδοση των αντίστοιχων αποφάσεων με τη νέα σύνθεση. ζ) Τα θέματα σχετικά με τις προϋποθέσεις, απαιτήσεις και τις διαδικασίες έλεγχου της διακίνησης των αγροτικών προϊόντων φυτικής προέλευσης. Με τις ίδιες αποφάσεις καθορίζονται οι όροι, οι απαιτήσεις και οι προϋποθέσεις λειτουργίας κάθε χώρου που

χρησιμοποιείται για τη συγκέντρωση, παραλαβή, αποθήκευση, συντήρηση και διακίνηση των προϊόντων αυτών, η επιβολή κυρώσεων σε περιπτώσεις μη συμμορφώσεων, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

2. Με απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, καθορίζονται οι προδιαγραφές, το περιεχόμενο και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια των διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης και οι διαδικασίες παρακολούθησης της ορθής εφαρμογής τους.

Άρθρο .....

Διαχείριση των βοσκοτόπων

1. Ο βοσκότοπος, όσο ισχύει η απόφαση της οριοθέτησής του, δε διαχειρίζεται ως δάσος ή δασική έκταση. Ως προς τα εμπράγματα δικαιώματα όμως του δημοσίου, την προστασία και την υλοτομία των δασικών, εν γένει εκτάσεων που περιλαμβάνονται στο βοσκότοπο εφαρμόζονται οι διατάξεις της δασικής νομοθεσίας.

Άρθρο 2 του Ν. 1734/1987 «Βοσκότοποι και ρύθμιση ζητημάτων σχετικών με κτηνοτροφική αποκατάσταση και με άλλες παραχωρήσεις καθώς και θεμάτων που αφορούν δασικές εκτάσεις» (Α' 189)

Στις περιπτώσεις που η βλάστηση του βοσκοτόπου καταστραφεί μερικά ή ολικά από πυρκαϊά ή άλλη αιτία, η ρύθμιση της βοσκής γίνεται μετά από συνεκτίμηση των στοιχείων της μελέτης διαχείρισης **και με τους όρους του άρθρου 1 παρ. γ.**

2. Η διαχείριση όλων των **βοσκοτόπων** (πεδινών, ημιορεινών, ορεινών), ανεξάρτητα από το ιδιοκτησιακό τους καθεστώς, ενεργείται σε ενιαία βάση και υπάγεται στη μέριμνα του κράτους, η οποία ασκείται από το Υπουργείο **Γεωργίας** Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

3. Για την αναγνώριση δικαιώματος κυριότητας σε δάση, δασικές και χορτολιβαδικές εκτάσεις, που περιέχονται σε **οριοθετημένο** βοσκότοπο, ισχύουν οι διατάξεις του **άρθρου 8 (του ν. 998/1979) του παρόντος κώδικα.**

(τίτλος άρθρου: Διαχείριση των βοσκοτόπων)

Σχόλιο 1: Αναπροσαρμογή των διοικητικών δομών.

Σχόλιο 2: Το άρθρο 1 του Ν. 1734/1987, έχει καταργηθεί από το άρθρο 37 παρ.1 του Ν. 4061/2012 (ΦΕΚ Α 66). Για το λόγο αυτό διαγράφεται η εν λόγω αναφορά. Ωστόσο, καθόσον το άρθρο αυτό αναφέρεται στον ορισμό του βοσκότοπου, απαραίτητο στοιχείο εν προκειμένω για τη ρύθμιση της βοσκής στην περίπτωση πυρκαγιάς ερωτάται εάν είναι δυνατόν να γίνει παραπομπή στο αντίστοιχο άρθρο του Ν. 4351/2015 (Ορισμός βοσκοτόπου), που περιλαμβάνεται στο παρόν κεφάλαιο. Το ζήτημα αυτό χρήζει της οριστικής επίλυσής του από την Κ.Ε.Κ.

Σχόλιο 3: Στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου ορίζεται ότι κατά τη διάρκεια ισχύς της απόφασης οριοθέτησης του βοσκότοπου, η έκταση δε διαχειρίζεται ως

δάσος ή δασική έκταση. Η κήρυξη βοσκοτόπων κατ' εφαρμογή του άρθρου 3 του Ν. 1734/1987 (Οριοθέτηση των βοσκοτόπων) είχε ως αποτέλεσμα την εξαίρεση των περιοχών με δασικό χαρακτήρα που περιλαμβάνονται στα καθοριζόμενα όρια βοσκοτόπου από το προστατευτικό καθεστώς που διέπει τα δάση και τις δασικές εκτάσεις. Η μεταβολή αυτή του προορισμού δασικών εκτάσεων σε βοσκότοπους, χωρίς να καθορίζονται οι προϋποθέσεις που θα επέτρεπαν τον δικαστικό έλεγχο της κατ' εξαίρεση μεταβολής προς εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος, κρίθηκε ως αντισυνταγματική (Σ.τ.Ε. 370/1997, Σ.Τ.Ε. 664/1990).

Για το λόγο αυτό, κρίνεται ορθή η διαγραφή του πρώτου εδαφίου της πρώτης παραγράφου και η αναφορά στο όρο «οριοθετημένου» στην τρίτη παράγραφο.

Σχόλιο 4: Το άρθρο 1 του Ν. 4351/2015 (Α' 164) ταυτίζει την έννοια της βοσκήσιμης γαίας με εκείνη του βοσκοτόπου, χωρίς να ορίζει ότι όπου χρησιμοποιείται ο όρος βοσκότοπος αντικαθίσταται με εκείνον της

	<p>βοσκήσιμης γαίας, ενώ εξ άλλου το ίδιο άρθρο ορίζει τη βοσκήσιμη γαία «για τις ανάγκες του παρόντος νόμου». Συνεπώς τίθεται ζήτημα εάν οι διατάξεις του ν. 1734/1987, εφ' όσον προέρχονται από διαφορετικό του Ν. 4351/2015 νόμο, είναι σκόπιμο να διατηρήσουν την πρωτότυπη ορολογία τους, δηλαδή εκείνη του βοσκότοπου ή να γίνει αντικατάσταση του όρου «βοσκότοπος» με εκείνον της «βοσκήσιμης γαίας». Το ζήτημα αυτό χρήζει της οριστικής επίλύσής του από την Κ.Ε.Κ.</p>
<p><u>Απόδοση στη δημοτική: -- / Επεξεργασμένη τελική απόδοση</u></p> <p>1. Ως προς τα εμπράγματα δικαιώματα του δημοσίου, την προστασία και την υλοτομία των δασικών, εν γένει εκτάσεων που περιλαμβάνονται στο βοσκότοπο εφαρμόζονται οι διατάξεις της δασικής νομοθεσίας.</p> <p>Στις περιπτώσεις που η βλάστηση του βοσκοτόπου καταστραφεί μερικά ή ολικά από πυρκαϊά ή άλλη</p>	

<p>αιτία, η ρύθμιση της βοσκής γίνεται μετά από συνεκτίμηση των στοιχείων της μελέτης διαχείρισης .</p> <p>2. Η διαχείριση όλων των βοσκοτόπων (πεδινών, ημιορεινών, ορεινών), ανεξάρτητα από το ιδιοκτησιακό τους καθεστώς, ενεργείται σε ενιαία βάση και υπάγεται στη μέριμνα του κράτους, η οποία ασκείται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.</p> <p>3. Για την αναγνώριση δικαιώματος κυριότητας σε δάση, δασικές και χορτολιβαδικές εκτάσεις, που περιέχονται σε βοσκότοπο, ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 8 (του ν. 998/1979) του παρόντος κώδικα.</p>	
--	--

Άρθρο .....

Οριοθέτηση των βοσκοτόπων

<p>~~1. Σε κάθε νομό περιφερειακή ενότητα συγκροτούνται με απόφαση του νομάρχη Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης μία ή περισσότερες επιτροπές, οι οποίες αποτελούνται από α) έναν εκπρόσωπο της τοπικής ένωσης δήμων και κοινοτήτων, β) έναν εκπρόσωπο του τοπικού αγροτικού συνεταιρισμού, κατά προτίμηση κτηνοτρόφο, γ) ένα γεωπόνο ή τεχνολόγο γεωπονίας, δ) ένα δασολόγο ή τεχνολόγο δασοπονίας, ε) έναν κτηνίατρο, στ) έναν τοπογράφο μηχανικό από εκείνους που υπηρετούν~~</p>	<p>Άρθρο 3 του Ν. 1734/1987 «Βοσκότοποι και ρύθμιση ζητημάτων σχετικών με κτηνοτροφική αποκατάσταση και με άλλες παραχωρήσεις καθώς και θεμάτων που αφορούν δασικές εκτάσεις». (Α' 189)</p> <p>(τίτλος άρθρου: Οριοθέτηση των</p>
---	---

στη νομαρχία περιφερειακή ενότητα και κάθε ειδικό επιστήμονα, τη συμμετοχή του οποίου θεωρεί αναγκαία ο νομάρχης Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Με την ίδια απόφαση ορίζονται και αντίστοιχα αναπληρωματικά μέλη. Αν η τοπική ένωση δήμων και κοινοτήτων ή ο αγροτικός συνεταιρισμός δεν προτείνουν τον εκπρόσωπό τους και τον αναπληρωτή τους σε προθεσμία δέκα ημερών από τη λήψη του σχετικού ερωτήματος, οι εκπρόσωποι αυτοί ορίζονται από το νομάρχη Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Στην επιτροπή καλείται να συμμετέχει και εκπρόσωπός της αρμόδιας πολεοδομικής υπηρεσίας, η απουσία όμως του οποίου δεν εμποδίζει το έργο της επιτροπής. Η θητεία των μελών της επιτροπής είναι τριετής. Κατά τη διάρκεια της θητείας τους επιτρέπεται να αντικατασταθούν τα μέλη των περ. α και β, αν ο αντίστοιχος φορέας προτείνει άλλον εκπρόσωπό του, και τα μέλη της περ. γ, αν για οποιοδήποτε λόγο πάψουν να υπηρετούν στην οικεία νομαρχία περιφερειακή ενότητα.

Επίσης επιτρέπεται η αντικατάσταση των μελών της επιτροπής κατά τη διάρκεια της θητείας τους αν συντρέχει σπουδαίος λόγος. Ο τρόπος λειτουργίας των παραπάνω επιτροπών, η κατανομή των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων μεταξύ των επιτροπών του ίδιου νόμου και κάθε σχετική λεπτομέρεια ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

2. Οι επιτροπές της προηγούμενης παραγράφου συντάσσουν διαγράμματα σε κλίμακα 1 προς 50.000, ή 1 προς 20.000 ή με μεγαλύτερη αν υπάρχει κατάλληλο χαρτογραφικό υλικό, στα οποία απεικονίζονται οι βοσκότοποι (πεδινόι, ημιορεινοί και ορεινοί), ανεξάρτητα από το ιδιοκτησιακό τους καθεστώς, καθώς και εκείνοι, στους οποίους έχει γίνει κτηνοτροφική αποκατάσταση.

βοσκοτόπων)

Σχόλιο: Η κήρυξη βοσκοτόπων κατ' εφαρμογή του άρθρου 3 του Ν. 1734/1987 (Οριοθέτηση των βοσκοτόπων) είχε ως αποτέλεσμα την εξαίρεση των περιοχών με δασικό χαρακτήρα που περιλαμβάνονται στα καθοριζόμενα όρια βοσκοτόπου από το προστατευτικό καθεστώς που διέπει τα δάση και τις δασικές εκτάσεις. Η μεταβολή αυτή του προορισμού δασικών εκτάσεων σε βοσκότοπους, χωρίς να καθορίζονται οι προϋποθέσεις που θα επέτρεπαν τον δικαστικό έλεγχο της κατ' εξαίρεση μεταβολής προς εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος, κρίθηκε ως αντισυνταγματική (Σ.τ.Ε. 370/1997, Σ.τ.Ε. 664/1990). Έκτοτε, η διάταξη περιέπεσε σε αχρησία, διότι δε λειτούργησαν ποτέ οι επιτροπές οριοθέτησης βοσκοτόπων κατ' εφαρμογή της διάταξης αυτής (Σ.τ.Ε. 1908/2007). Κατ' ακολουθία προτείνεται η πλήρης απόλειψη της διάταξης, ως σιωπηρώς καταργηθείσας.

Τα διαγράμματα αυτά συνοδεύονται από πρακτικό, στο οποίο περιγράφεται ο βοσκότοπος περιμετρικά, αναφέρονται η θέση, τα όρια, η μορφή και κατά προσέγγιση η έκτασή του καθώς και ο χαρακτηρισμός του ως πεδινού ή ορεινού. Για τους βοσκότοπους που εκτείνονται στην περιφέρεια περισσότερων νομών περιφερειακών ενοτήτων το σχετικό διάγραμμα και πρακτικό συντάσσουν από κοινού οι αρμόδιες επιτροπές των νομών περιφερειακών ενοτήτων αυτών.

Στην παραπάνω οριοθέτηση δεν περιλαμβάνονται εκτάσεις οι οποίες έχουν παραχωρηθεί για χρήση στις Ενοπλες Δυνάμεις, εκτάσεις που είχαν τη μορφή δάσους, κάηκαν και κηρύχθηκαν αναδασωτές, εκτάσεις του πρώην νομού Αττικής καθώς και εδάφη που προβλέπονται από τις περιπτώσεις β έως και δ της παραγράφου 1 του άρθρου 69 (του ν.δ. 86/1969) παρόντος κώδικα.

3. Μετά την υποβολή στη νομαρχία περιφερειακή ενότητα του πρακτικού της επιτροπής και του σχετικού διαγράμματος καθορίζονται τα όρια του βοσκότοπου με απόφαση του νομάρχη Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, που εκδίδεται σε προθεσμία ενός έτους από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, ύστερα από εισήγηση του διευθυντή γεωργίας Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Για τους βοσκότοπους που εκτείνονται στην περιφέρεια περισσότερων νομών περιφερειακών ενοτήτων ο καθορισμός των ορίων και ο χαρακτηρισμός τους γίνεται με κοινή απόφαση των οικείων νομαρχιών περιφερειακών ενοτήτων. Η νομαρχιακή απόφαση μπορεί να ανακληθεί ύστερα από τη γνώμη του νομαρχιακού συμβουλίου της περιφερειακής ενότητας, αν ο βοσκότοπος πάψει να είναι απαραίτητος για την κτηνοτροφία.

<p>Μετά την κατά τα ανωτέρω ανάκληση της σχετικής απόφασης, οι εκτάσεις του βοσκότοπου περιέρχονται στο καθεστώς διαχείρισης και προστασίας που ίσχυε προ της οριοθέτησης.</p> <p>4. Στη διεύθυνση γεωργίας Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής κάθε νομαρχίας περιφερειακής ενότητας τηρείται μητρώο βοσκότοπων, στο οποίο καταχωρίζονται υποχρεωτικά το πρακτικό της επιτροπής της παραγράφου 1 με το σχετικό διάγραμμα, η νομαρχιακή απόφαση της προηγούμενης παραγράφου και κάθε άλλη απόφαση ή πράξη που αφορά τους βοσκότοπους. Αντίγραφα των στοιχείων αυτών αποστέλλονται και φυλλάσσονται στην οικεία δ/ση δασών, στον οικείο δήμο ή κοινότητα και τον τοπικό αγροτικό συνεταιρισμό.</p>	
---	--

Άρθρο .....

Διαχειριστικές μελέτες, προγράμματα αξιοποίησης, εκτέλεση έργων

<ol style="list-style-type: none"> 1. Μετά την οριοθέτηση των βοσκοτόπων συντάσσεται μελέτη διαχείρισης για κάθε βοσκότοπο. 2. Την εκπόνηση της μελέτης αυτής αναθέτει ο νομάρχης Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης στη διεύθυνση γεωργίας Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής, ή στη διεύθυνση δασών, της νομαρχίας περιφερειακής ενότητας ανάλογα αν πρόκειται για πεδινό ή ορεινό βοσκότοπο. Σε περίπτωση 	<p>Άρθρο 4 παρ.1 έως 4 του Ν. 1734/1987 «Βοσκότοποι και ρύθμιση ζητημάτων σχετικών με κτηνοτροφική αποκατάσταση και με άλλες παραχωρήσεις καθώς και θεμάτων που αφορούν δασικές εκτάσεις»</p>
---	--

αδυναμίας των παραπάνω διευθύνσεων να εκπονήσουν τη μελέτη, ο νομάρχης Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης, με απόφασή του που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση των διευθύνσεων αυτών, μπορεί να αναθέτει την εκπόνησή της στους οικείους δήμους ή κοινότητες ή σε αγροτικούς συνεταιρισμούς ή σε ιδιώτες γεωτεχνικού ή τεχνικά γραφεία που διαθέτουν σχετική άδεια κατά τη διαδικασία και σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις περί αναθέσεως μελετών. Με την ίδια απόφαση ο νομάρχης Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης αναθέτει την επίβλεψη των μελετών αυτών στη διεύθυνση γεωργίας Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής ή τη διεύθυνση δασών της νομαρχίας περιφερειακής ενότητας. Για τους βοσκότοπους που εκτείνονται στην περιφέρεια περισσότερων νομών περιφερειακών ενοτήτων ή εκπόνηση ή επίβλεψη, σύμφωνα με τις παραπάνω διακρίσεις της μελέτης, ανήκει, από κοινού στις οριζόμενες κατά το πρώτο εδάφιο διευθύνσεις γεωργίας Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής ή δασών των οικείων νομαρχιών περιφερειακών ενοτήτων. Στην περίπτωση αυτή, για την ανάθεση της μελέτης σε αγροτικούς συνεταιρισμούς, ιδιώτες, γεωτεχνικούς ή τεχνικά γραφεία απαιτείται κοινή απόφαση των οικείων νομαρχών Συντονιστών Αποκεντρωμένης Διοίκησης, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση των διευθύνσεων γεωργίας Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής και δασών κάθε νομαρχίας περιφερειακής ενότητας. Οι προδιαγραφές για την εκπόνηση των διαχειριστικών μελετών καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κατά τους όρους του άρθρου 1 παρ. γ'.

3. Η μελέτη διαχείρισης εντάσσεται στο πρόγραμμα αξιοποίησης του βοσκότοπου, το οποίο συντάσσεται κάθε χρόνο από την αρμόδια νομαρχιακή υπηρεσία του Υπουργείου Γεωργίας Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και εγκρίνεται με απόφαση του οικείου νομάρχη Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης

(Α' 189)

(τίτλος άρθρου: Διαχειριστικές μελέτες, προγράμματα αξιοποίησης, εκτέλεση έργων)

Σχόλιο 1: Αναπροσαρμογή των διοικητικών δομών. Η διεύθυνση γεωργίας των πρώην νομαρχιών, συνίσταται πλέον στη Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής ΠΕ.

Σχόλιο 2: Το άρθρο 1 του Ν. 1734/1987, έχει καταργηθεί από το άρθρο 37 παρ.1 του Ν. 4061/2012 (ΦΕΚ Α 66). Για το λόγο αυτό διαγράφεται η εν λόγω αναφορά. Ωστόσο, καθόσον το άρθρο αυτό αναφέρεται στον ορισμό του βοσκότοπου, απαραίτητο στοιχείο εν προκειμένω για τον προσδιορισμό των προδιαγραφών για την εκπόνηση των διαχειριστικών σχεδίων, ερωτάται εάν είναι δυνατόν να γίνει παραπομπή στο αντίστοιχο άρθρο του Ν. 4351/2015 (Βοσκήσιμες γαίες - Ορισμός), που περιλαμβάνεται στο παρόν κεφάλαιο.

ύστερα από γνώμη του νομαρχιακού περιφερειακού συμβουλίου. Για τους βοσκότοπους που εκτείνονται στην περιφέρεια περισσότερων νομών περιφερειακών ενοτήτων, το πρόγραμμα αξιοποίησης εκπονείται από κοινού από τις οριζόμενες κατά το προηγούμενο εδάφιο υπηρεσίες των νομών περιφερειακών ενοτήτων αυτών και εγκρίνεται με κοινή απόφαση των οικείων νομαρχών Συντονιστών Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ύστερα από γνώμη του νομαρχιακού συμβουλίου κάθε νομού περιφερειακής ενότητας.

4. Την εκτέλεση των κάθε είδους έργων βελτίωσης και συντήρησης των βοσκοτόπων, εκτός από τον αγροτικό συνεταιρισμό, μπορεί να αναλαμβάνει η διεύθυνση γεωργίας Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής ή η διεύθυνση δασών, καθώς και οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και ιδιώτες ιδιοκτήτες βοσκότοπων, με απόφαση του νομάρχη Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή με κοινή απόφαση των οικείων νομαρχών Συντονιστών Αποκεντρωμένης Διοίκησης, αν πρόκειται για βοσκότοπο που εκτείνεται στην περιφέρεια περισσότερων νομών περιφερειακών ενοτήτων. Στην περίπτωση αυτή, την εκτέλεση των έργων εποπτεύει η υπηρεσία που συνέταξε τη μελέτη ή ανέλαβε την επίβλεψή της σύμφωνα με την παρ. 2.

Το ζήτημα αυτό χρήζει της οριστικής επίλυσής του από την Κ.Ε.Κ.

Σχόλιο 3: Η κήρυξη βοσκοτόπων κατ' εφαρμογή του άρθρου 3 του Ν. 1734/1987 (Οριοθέτηση των βοσκοτόπων) είχε ως αποτέλεσμα την εξαίρεση των περιοχών με δασικό χαρακτήρα που περιλαμβάνονται στα καθοριζόμενα όρια βοσκοτόπου από το προστατευτικό καθεστώς που διέπει τα δάση και τις δασικές εκτάσεις. Η μεταβολή αυτή του προορισμού δασικών εκτάσεων σε βοσκότοπους, χωρίς να καθορίζονται οι προϋποθέσεις που θα επέτρεπαν τον δικαστικό έλεγχο της κατ' εξαίρεση μεταβολής προς εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος, κρίθηκε ως αντισυνταγματική (Σ.τ.Ε. 370/1997, Σ.Τ.Ε. 664/1990).

Με το παρόν άρθρο προβλέπεται η σύνταξη μελέτης διαχείρισης για κάθε βοσκότοπο, μετά την οριοθέτηση αυτών. Ερωτάται κατ' αρχήν εάν με τη φράση «για κάθε βοσκότοπο» στην παράγραφο 1, αφορά στην έκταση που πληροί τα

μορφολογικά χαρακτηριστικά του βοσκότοπου ή που έχει αναγνωρισθεί διοικητικά ως τέτοιος (οριοθέτηση άρθρου 3 του ν. 4351/2015). Επιπροσθέτως, κατά τον ν. 4351/2015 δεν υπάρχει πλέον «οριοθέτηση» αλλά «αποτύπωση βοσκοτόπων», η οποία όμως λαμβάνει χώρα στο πλαίσιο της απόφαση περί διαχειριστικού σχεδίου (α. 8 παρ. 1). Ζήτημα τίθεται, εάν η διαδικασία οριοθέτησης βοσκοτόπων του άρθρου 3, η οποία κρίθηκε ως αντισυνταγματική, συνιστά απαραίτητη προϋπόθεση της κατάρτισης της διαχειριστικής μελέτης. Στην περίπτωση αυτή κρίνεται ορθή η απάλειψη του άρθρου λόγω της αντισυνταγματικότητάς της.

Ωστόσο στην περίπτωση που η οριοθέτηση δεν αποτελεί προϋπόθεση, προκύπτει ζήτημα αλληλοεπικάλυψης του ρυθμιστικού πεδίου του παρόντος άρθρου με το άρθρο 3 του ν. 4351/2015 το οποίο αναφέρεται στα διαχειριστικά σχέδια βόσκησης. Από την ανάλυση των άρθρων προκύπτει ότι η ρύθμιση του άρθρου 4 του ν.1734/1987, είναι αρκετά λεπτομερής ως

προς τη διαδικασία σύνταξης των διαχειριστικών μελετών σε σχέση με τις ρυθμίσεις του ν. 4351/2015. Καθόσον με το άρθρο 20 του ν. 4351/2015 (Καταργούμενες διατάξεις), αν και καταργείται ρητώς το άρθρο 103 του ν.δ. 86/1969 (Α'7), δεν καταργείται ο ν. 1734/1987. Καθόσον το παρόν άρθρο δεν καταργείται ρητώς από το άρθρο 20 του ν. 4351/2015, τίθεται ζήτημα εάν θα πρέπει να εναρμονιστεί με το άρθρο 3 του ν. 4351/2015, ως προς τα σημεία που αυτό δεν ορίζει διαφορετικά και επομένως το άρθρο 3 του ν. 4351/2015 κατисχύει ως μεταγενέστερο. Η ρύθμιση ωστόσο με την οποία επιβάλλεται η διαχειριστική μελέτη για κάθε αποτυπωμένο βοσκότοπο είναι μάλλον άτοπη, αφού, αντιστρόφως, με την απόφαση περί διαχειριστικού σχεδίου γίνεται και η αποτύπωση της έκτασης ως βοσκοτόπου και εν συνεχεία προκύπτει ασυμβατότητα της διάταξης σε αυτό το σημείο με τον 4351/2015. Σε περίπτωση εναρμόνισης των διατάξεων, θα πρέπει να λάβει χώρα και αντικατάσταση του όρου «διαχειριστική μελέτη» με αυτή του «διαχειριστικού σχεδίου». Το ζήτημα αυτό

χρήζει της οριστικής επίλυσής του από την Κ.Ε.Κ.

Απόδοση στη δημοτική: -- / Επεξεργασμένη τελική απόδοση

1. Μετά την οριοθέτηση των βοσκοτόπων συντάσσεται μελέτη διαχείρισης για κάθε βοσκότοπο.
2. Την εκπόνηση της μελέτης αυτής αναθέτει ο Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης στη διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής, ή στη διεύθυνση δασών, της περιφερειακής ενότητας ανάλογα αν πρόκειται για πεδινό ή ορεινό βοσκότοπο. Σε περίπτωση αδυναμίας των παραπάνω διευθύνσεων να εκπονήσουν τη μελέτη, ο Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης, με απόφασή του που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση των διευθύνσεων αυτών, μπορεί να αναθέτει την εκπόνησή της στους οικείους δήμους ή σε αγροτικούς συνεταιρισμούς ή σε ιδιώτες γεωτεχνικού ή τεχνικά γραφεία που διαθέτουν σχετική άδεια κατά τη διαδικασία και σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις περί αναθέσεως μελετών. Με την ίδια απόφαση ο Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης αναθέτει την επίβλεψη των μελετών αυτών στη διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής ή τη διεύθυνση δασών της περιφερειακής ενότητας. Για τους βοσκότοπους που εκτείνονται στην περιφέρεια περισσότερων περιφερειακών ενοτήτων ή εκπόνηση ή επίβλεψη, σύμφωνα με τις παραπάνω διακρίσεις της μελέτης, ανήκει, από κοινού στις οριζόμενες κατά το πρώτο εδάφιο διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής ή δασών των οικείων περιφερειακών ενοτήτων. Στην περίπτωση αυτή, για την ανάθεση της μελέτης σε αγροτικούς συνεταιρισμούς, ιδιώτες, γεωτεχνικούς ή τεχνικά γραφεία απαιτείται κοινή απόφαση των

οικείων Συντονιστών Αποκεντρωμένης Διοίκησης, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση των διευθύνσεων Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής και δασών κάθε περιφερειακής ενότητας. Οι προδιαγραφές για την εκπόνηση των διαχειριστικών μελετών καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

3. Η μελέτη διαχείρισης εντάσσεται στο πρόγραμμα αξιοποίησης του βοσκότοπου , το οποίο συντάσσεται κάθε χρόνο από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και εγκρίνεται με απόφαση του οικείου Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης ύστερα από γνώμη του περιφερειακού συμβουλίου. Για τους βοσκότοπους που εκτείνονται στην περιφέρεια περισσότερων περιφερειακών ενοτήτων, το πρόγραμμα αξιοποίησης εκπονείται από κοινού από τις οριζόμενες κατά το προηγούμενο εδάφιο υπηρεσίες των περιφερειακών ενοτήτων αυτών και εγκρίνεται με κοινή απόφαση των οικείων Συντονιστών Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ύστερα από γνώμη του συμβουλίου κάθε περιφερειακής ενότητας.

4. Την εκτέλεση των κάθε είδους έργων βελτίωσης και συντήρησης των βοσκοτόπων, εκτός από τον αγροτικό συνεταιρισμό, μπορεί να αναλαμβάνει η διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής ή η διεύθυνση δασών, καθώς και οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και ιδιώτες ιδιοκτήτες βοσκότοπων, με απόφαση του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή με κοινή απόφαση των οικείων Συντονιστών Αποκεντρωμένης Διοίκησης, αν πρόκειται για βοσκότοπο που εκτείνεται στην περιφέρεια περισσότερων περιφερειακών ενοτήτων. Στην περίπτωση αυτή, την εκτέλεση των έργων εποπτεύει η υπηρεσία που συνέταξε τη μελέτη ή ανέλαβε την επίβλεψή της σύμφωνα με την παρ. 2.

--	--

Άρθρο .....

Δικαίωμα χρήσης και δικαίωμα βοσκής

<p>1. Τους βοσκότοπους ~~που οριοθετούνται κατά τη διαδικασία του άρθρου 3~~ του παρόντος κώδικα δικαιούνται να χρησιμοποιούν κτηνοτρόφοι που κατοικούν στο δήμο ~~ή κοινότητα~~, στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται ο βοσκότοπος, κτηνοτρόφοι - μέλη του αγροτικού συνεταιρισμού που εδρεύει στον παραπάνω δήμο ~~ή κοινότητα~~ καθώς και άλλοι κάτοικοι του δήμου ~~ή της κοινότητας~~ που διατηρούν ζώα. Το δικαίωμα αυτό έχουν και κτηνοτρόφοι, κάτοικοι άλλων δήμων ~~ή κοινοτήτων~~, οι οποίοι κατά παράδοση χρησιμοποιούν το βοσκότοπο. Αν υπάρχει περίσσεια βοσκοϊκανότητας, το βοσκότοπο μπορούν να χρησιμοποιούν και κτηνοτρόφοι ή συνεταιρισμοί άλλων περιοχών. Επίσης στον ~~οριοθετημένο~~ βοσκότοπο είναι ελεύθερη η τοποθέτηση μελισσοσμηνών.</p> <p>2. Τα πρόσωπα που θα χρησιμοποιούν το βοσκότοπο, ο αριθμός των ζωϊκών μονάδων, η περίοδος</p>	<p>Άρθρο 5 του Ν. 1734/1987 «Βοσκότοποι και ρύθμιση ζητημάτων σχετικών με κτηνοτροφική αποκατάσταση και με άλλες παραχωρήσεις καθώς και θεμάτων που αφορούν δασικές εκτάσεις». (Α' 189)</p> <p><u>(τίτλος άρθρου: Δικαίωμα χρήσης και δικαίωμα βοσκής)</u></p> <p>Σχόλιο 1: Αναπροσαρμογή των διοικητικών δομών. Η διεύθυνση γεωργίας των πρώην νομαρχιών, συνίσταται πλέον στη</p>
---	--

βοσκής και ο χρόνος χρήσης του βοσκότοπου καθορίζονται, σύμφωνα με τη μελέτη διαχείρισης, με απόφαση του αρμόδιου νομάρχη Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή των αρμόδιων νομαρχών Συντονιστών Αποκεντρωμένης Διοίκησης, αν πρόκειται για βοσκότοπους που εκτείνονται στην περιφέρεια περισσότερων νομών, ύστερα από αίτηση ενδιαφερομένων. Η απόφαση αυτή εκδίδεται πριν αρχίσει η κτηνοτροφική περίοδος. Κατά τον καθορισμό των δικαιούχων, προτιμούνται τα μέλη των Συνεταιρισμών Αποκατάστασης Ακτημόνων Μικρών Κτηνοτρόφων (Σ.Α.Α.Μ.Κ.) για τους βοσκότοπους στους οποίους έχουν αποκατασταθεί και οι ιδιοκτήτες για τους ιδιωτικούς τους βοσκότοπους. Στις λοιπές περιπτώσεις προτιμούνται οι κτηνοτρόφοι, μέλη των τοπικών αγροτικών συνεταιρισμών.

Μέχρι να συνταχθεί η μελέτη διαχείρισης η παραπάνω απόφαση του νομάρχη ως προς τον αριθμό των ζωικών μονάδων και το χρόνο χρήσης του βοσκότοπου, εκδίδεται ύστερα από εισήγηση της δ/σης γεωργίας Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής.

3. Τα πρόσωπα που χρησιμοποιούν τους βοσκότοπους καταβάλλουν δικαίωμα βοσκής που ορίζεται κατά ζωική μονάδα, με τη νομαρχιακή απόφαση της προηγούμενης παραγράφου. Δεν οφείλουν το δικαίωμα αυτό οι ιδιοκτήτες για το δικό τους βοσκότοπο καθώς και οι κτηνοτρόφοι για το βοσκότοπο στον οποίο έγινε η αποκατάστασή τους. Το δικαίωμα βοσκής βεβαιώνεται και εισπράττεται από τον οικείο δήμο ή κοινότητα σύμφωνα με τις διατάξεις περί εσόδων των δήμων και κοινοτήτων και αποδίδεται στους δικαιούχους, ανάλογα με την έκταση που διαθέτει ο καθένας.

Με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου συντάσσεται πίνακας δικαιούχων. Δικαιούχοι θεωρούνται οι φερόμενοι ως κύριοι, νομείς ή κάτοχοι βοσκότοπου. Ο πίνακας αναρτάται στο δημοτικό

Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής ΠΕ.

Σχόλιο 2: Οι διατάξεις του Α.Ν. 376/1936 (αναφορά στην παράγραφο 11 του παρόντος) διατηρήθηκαν σε ισχύ με το άρθρο 31 παρ.2 του Ν. 1892/1990 (Α' 101), όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 114 παρ.4γ του Ν. 3978/2011 (ΦΕΚ Α 137). Περαιτέρω, το άρθρο 34 παρ.1 του Ν. 2971/2001, ορίζει ότι: «1. Δεν τίθενται από τον παρόντα νόμο οι διατάξεις του Α.Ν. 376/1936 (ΦΕΚ 546 Α').

ή κοινοτικό κατάστημα για ένα μήνα. Ενστάσεις κατά του πίνακα υποβάλλονται μέσα σε ένα μήνα από την ανάρτηση και εκδικάζονται από το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο, το οποίο και οριστικοποιεί τον πίνακα. Ο πίνακας δεν αποτελεί στοιχείο για τη θεμελίωση ή απόδειξη εμπραγμάτων δικαιωμάτων. Το δικαίωμα βοσκής για τις εκτάσεις του Δημοσίου περιέρχεται στο δήμο ή την κοινότητα, στην περιφέρεια του οποίου βρίσκονται οι εκτάσεις αυτές.

Αν ο βοσκότοπος εκτείνεται στα διοικητικά όρια περισσότερων δήμων ή κοινοτήτων, το συνολικό ποσό που πρέπει να καταβάλει κάθε υπόχρεος, καθώς και το ποσό που αναλογεί σε κάθε δήμο ή κοινότητα για βεβαίωση και είσπραξη καθορίζεται με πράξη της Δ/σης γεωργίας Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής. Αν ο βοσκότοπος εκτείνεται σε περισσότερους νομούς περισσότερες περιφερειακές ενότητες, ο προηγούμενος καθορισμός γίνεται με κοινή απόφαση των οικείων νομαρχών Συντονιστών Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Αν ο δικαιούχος είναι άγνωστος ή άγνωστης διαμονής, το δικαίωμα βοσκής κατατίθεται υπέρ αυτού στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων. Αν ο υπόχρεος δεν καταβάλει το δικαίωμα βοσκής επί δύο συνεχή έτη, εκπίπτει αυτοδικαίως από το δικαίωμα χρήσης του βοσκότοπου. Η έκπτωση διαπιστώνεται με απόφαση του νομάρχη Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, με την οποία διατάσσεται η αποβολή του υπόχρεου από το βοσκότοπο και στη θέση του εγγράφεται άλλος δικαιούχος κατά τη διαδικασία της προηγούμενης παραγράφου.

4. Από τα δικαιώματα βοσκής ποσοστό έως 40%, που καθορίζεται ειδικότερα με την παραπάνω απόφαση του νομάρχη Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, διατίθεται κάθε χρόνο και αποδίδεται στον

Σχόλιο 3: Οι διατάξεις του Α.Ν. 1400/1938 «Δημόσια κτήματα εντός απηγορευμένων ζωνών Ν.Οχυρών», διατηρείται εν ισχύ (παράγραφος 12 του παρόντος).

Σχόλιο 4: Η διάταξη του άρθρου 4 του ν. 1406/1983, διατηρείται εν ισχύ (παράγραφος 12 του παρόντος).

Σχόλιο 5: Η οριοθέτηση των βοσκοτόπων κατ' εφαρμογή του άρθρου 3 του Ν. 1734/1987, έχει κριθεί ως αντισυνταγματική (ΣτΕ 370/1997, 664/1990). Για το λόγο αυτό διαγράφονται οι σχετικές αναφορές με την οριοθέτηση.

–Σχόλιο 6: Το παρόν άρθρο αφορά στο δικαίωμα χρήσης και δικαίωμα βοσκής. Τίθεται λοιπόν ζήτημα αλληλοεπικάλυψης του ρυθμιστικού πεδίου του παρόντος άρθρου με το άρθρο 6 του ν. 4351/2015 το οποίο αναφέρεται στο δικαίωμα χρήσης βοσκής. Καθόσον το παρόν άρθρο δεν καταργείται ρητώς από το άρθρο 20 του ν. 4351/2015, τίθεται ζήτημα εάν θα πρέπει να εναρμονιστεί με το άρθρο 6 του ν. 4351/2015, ως προς τα σημεία που αυτό δεν ορίζει διαφορετικά και επομένως το

αγροτικό συνεταιρισμό για την εκτέλεση του προγράμματος διαχείρισης, βελτίωσης και συντήρησης των βοσκότοπων . Το ποσοστό αυτό δεν παρακρατείται από το δικαίωμα βοσκής, που καταβάλλεται για τη χρήση βοσκότοπων , που ανήκουν σε ιδιώτες.

5. Κατά τη διάρκεια του καθορισμένου κατά την παρ. 2 του χρόνου κτήσης του βοσκότοπου , στο δικαίωμα του αρχικού δικαιούχου υπεισέρχονται οι καθολικοί ή ειδικοί διάδοχοί του, εφ' όσον διατηρούν το ποίμνιο. Αν δε συντρέχει η τελευταία αυτή προϋπόθεση, επέρχεται απόσβεση του δικαιώματος του αρχικού δικαιούχου και στη θέση του εγγράφονται άλλοι, κατά τη διαδικασία της παρ. 2.

6. Ο δικαιούχος που παύει να διατηρεί το ποίμνιό του εκπίπτει από το δικαίωμα χρήσης του βοσκότοπου . Η έκπτωση διαπιστώνεται με απόφαση του νομάρχη Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, με την οποία διατάσσεται η αποβολή του έκπτωτου από το βοσκότοπο και εγγράφεται στη θέση του άλλος δικαιούχος, κατά τη διαδικασία της παρ. 2. Αν το ποίμνιο μειωθεί, περιορίζεται ανάλογα το δικαίωμα χρήσης με όμοια απόφαση.

7. Οσοι χρησιμοποιούν τους βοσκότοπους σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του άρθρου έχουν υποχρέωση να τηρούν χωρίς παρέκκλιση τις προδιαγραφές της μελέτης διαχείρισης και τις σχετικές αποφάσεις του νομάρχη Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ιδίως ως προς τον επιτρεπόμενο αριθμό των εισαγομένων ζώων και το χρόνο βόσκησης των τμημάτων του βοσκότοπου .

άρθρο 6 του ν. 4351/2015 κατισχύει ως μεταγενέστερο. Σε περίπτωση εναρμόνισης, θα πρέπει να λάβει χώρα και αντικατάσταση του όρου «διαχειριστική μελέτη» με αυτή του «διαχειριστικού σχεδίου». Το ζήτημα αυτό χρήζει της οριστικής επίλυσής του από την Κ.Ε.Κ.

<p>10. Για τους βοσκότοπους που είναι μισθωμένοι κατά το χρονό έκδοσης της ~~νομαρχιακής~~ απόφασης που καθορίζει τους δικαιούχους χρήσης, οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται μετά τη λήξη της κτηνοτροφικής περιόδου.</p> <p>11. Σε εδαφικές εκτάσεις που το καθεστώς τους ρυθμίζεται από τους α.ν. 376/1936 και 1400/1938 η βόσκηση επιτρέπεται μόνο ύστερα από άδεια της αρμόδιας στρατιωτικής αρχής.</p> <p>12. Οι διοικητικές διαφορές ουσίας, που αναφύονται κατά την εφαρμογή του ~~νομού αυτού~~ παρόντος κώδικα, υπάγονται στη δικαιοδοσία των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και εκδικάζονται από το τριμελές διοικητικό πρωτοδικείο. Η διάταξη του άρθρου 4 του ν. 1406/1983 εφαρμόζεται και στην περίπτωση αυτή.</p>	
<p><u>Απόδοση στη δημοτική: -- / Επεξεργασμένη τελική απόδοση</u></p> <p>1. Τους βοσκότοπους του παρόντος κώδικα δικαιούνται να χρησιμοποιούν κτηνοτρόφοι που κατοικούν στο δήμο , στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται ο βοσκότοπος , κτηνοτρόφοι - μέλη του αγροτικού συνεταιρισμού που εδρεύει στον παραπάνω δήμο καθώς και άλλοι κάτοικοι του δήμου που διατηρούν ζώα. Το δικαίωμα αυτό έχουν και κτηνοτρόφοι, κάτοικοι άλλων δήμων , οι οποίοι κατά παράδοση χρησιμοποιούν το βοσκότοπο. Αν υπάρχει περίσσεια βοσκοϊκανότητας, το βοσκότοπο μπορούν να χρησιμοποιούν και κτηνοτρόφοι ή συνεταιρισμοί άλλων περιοχών. Επίσης στον-βοσκότοπο</p>	

είναι ελεύθερη η τοποθέτηση μελισσοσμηνών.

2. Τα πρόσωπα που θα χρησιμοποιούν το βοσκότοπο , ο αριθμός των ζωικών μονάδων, η περίοδος βοσκής και ο χρόνος χρήσης του βοσκότοπου καθορίζονται, σύμφωνα με τη μελέτη διαχείρισης , με απόφαση του αρμόδιου Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή των αρμόδιων Συντονιστών Αποκεντρωμένης Διοίκησης, αν πρόκειται για βοσκότοπους που εκτείνονται στην περιφέρεια περισσότερων , ύστερα από αίτηση ενδιαφερομένων. Η απόφαση αυτή εκδίδεται πριν αρχίσει η κτηνοτροφική περίοδος. Κατά τον καθορισμό των δικαιούχων, προτιμούνται τα μέλη των Συνεταιρισμών Αποκατάστασης Ακτημόνων Μικρών Κτηνοτρόφων (Σ.Α.Α.Μ.Κ.) για τους βοσκότοπους στους οποίους έχουν αποκατασταθεί και οι ιδιοκτήτες για τους ιδιωτικούς τους βοσκότοπους. Στις λουπές περιπτώσεις προτιμούνται οι κτηνοτρόφοι, μέλη των τοπικών αγροτικών συνεταιρισμών.

Μέχρι να συνταχθεί η μελέτη διαχείρισης η παραπάνω απόφαση του νομάρχη ως προς τον αριθμό των ζωικών μονάδων και το χρόνο χρήσης του βοσκότοπου , εκδίδεται ύστερα από εισήγηση της δ/νσης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής.

3. Τα πρόσωπα που χρησιμοποιούν τους βοσκότοπους καταβάλλουν δικαίωμα βοσκής που ορίζεται κατά ζωική μονάδα, με τη απόφαση της προηγούμενης παραγράφου. Δεν οφείλουν το δικαίωμα αυτό οι ιδιοκτήτες για το δικό τους βοσκότοπο καθώς και οι κτηνοτρόφοι για το βοσκότοπο στον οποίο έγινε η αποκατάστασή τους. Το δικαίωμα βοσκής βεβαιώνεται και εισπράττεται από τον οικείο δήμο σύμφωνα με τις διατάξεις περί εσόδων των δήμων και αποδίδεται στους δικαιούχους, ανάλογα με την έκταση που

διαθέτει ο καθένας.

Με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου συντάσσεται πίνακας δικαιούχων. Δικαιούχοι θεωρούνται οι φερόμενοι ως κύριοι, νομείς ή κάτοχοι βοσκότοπου . Ο πίνακας αναρτάται στο δημοτικό κατάστημα για ένα μήνα. Ενστάσεις κατά του πίνακα υποβάλλονται μέσα σε ένα μήνα από την ανάρτηση και εκδικάζονται από το δημοτικό συμβούλιο, το οποίο και οριστικοποιεί τον πίνακα. Ο πίνακας δεν αποτελεί στοιχείο για τη θεμελίωση ή απόδειξη εμπραγμάτων δικαιωμάτων. Το δικαίωμα βοσκής για τις εκτάσεις του Δημοσίου περιέρχεται στο δήμο , στην περιφέρεια του οποίου βρίσκονται οι εκτάσεις αυτές.

Αν ο βοσκότοπος εκτείνεται στα διοικητικά όρια περισσότερων δήμων , το συνολικό ποσό που πρέπει να καταβάλει κάθε υπόχρεος, καθώς και το ποσό που αναλογεί σε κάθε δήμο για βεβαίωση και είσπραξη καθορίζεται με πράξη της Δ/σης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής. Αν ο βοσκότοπος εκτείνεται σε περισσότερες περιφερειακές ενότητες, ο προηγούμενος καθορισμός γίνεται με κοινή απόφαση των οικείων Συντονιστών Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Αν ο δικαιούχος είναι άγνωστος ή άγνωστης διαμονής, το δικαίωμα βοσκής κατατίθεται υπέρ αυτού στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων. Αν ο υπόχρεος δεν καταβάλει το δικαίωμα βοσκής επί δύο συνεχή έτη, εκπίπτει αυτοδικαίως από το δικαίωμα χρήσης του βοσκότοπου. Η έκπτωση διαπιστώνεται με απόφαση του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, με την οποία διατάσσεται η αποβολή του υπόχρεου από το βοσκότοπο και στη θέση του εγγράφεται άλλος δικαιούχος κατά τη διαδικασία της προηγούμενης παραγράφου.

4. Από τα δικαιώματα βοσκής ποσοστό έως 40%, που καθορίζεται ειδικότερα με την παραπάνω απόφαση του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, διατίθεται κάθε χρόνο και αποδίδεται στον αγροτικό συνεταιρισμό για την εκτέλεση του προγράμματος διαχείρισης, βελτίωσης και συντήρησης των βοσκότοπων . Το ποσοστό αυτό δεν παρακρατείται από το δικαίωμα βοσκής, που καταβάλλεται για τη χρήση βοσκότοπων , που ανήκουν σε ιδιώτες.

5. Κατά τη διάρκεια του καθορισμένου κατά την παρ. 2 του χρόνου κτήσης του βοσκότοπου , στο δικαίωμα του αρχικού δικαιούχου υπεισέρχονται οι καθολικοί ή ειδικοί διάδοχοί του, εφ' όσον διατηρούν το ποίμνιο. Αν δε συντρέχει η τελευταία αυτή προϋπόθεση, επέρχεται απόσβεση του δικαιώματος του αρχικού δικαιούχου και στη θέση του εγγράφονται άλλοι, κατά τη διαδικασία της παρ. 2.

6. Ο δικαιούχος που παύει να διατηρεί το ποίμνιό του εκπίπτει από το δικαίωμα χρήσης του βοσκότοπου. Η έκπτωση διαπιστώνεται με απόφαση του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, με την οποία διατάσσεται η αποβολή του έκπτωτου από το βοσκότοπο και εγγράφεται στη θέση του άλλος δικαιούχος, κατά τη διαδικασία της παρ. 2. Αν το ποίμνιο μειωθεί, περιορίζεται ανάλογα το δικαίωμα χρήσης με όμοια απόφαση.

7. Οσοι χρησιμοποιούν τους βοσκότοπους σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του άρθρου έχουν υποχρέωση να τηρούν χωρίς παρέκκλιση τις προδιαγραφές της μελέτης διαχείρισης και τις σχετικές

αποφάσεις του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ιδίως ως προς τον επιτρεπόμενο αριθμό των εισαγομένων ζώων και το χρόνο βόσκησης των τμημάτων του βοσκότοπου .

10. Για τους βοσκότοπους που είναι μισθωμένοι κατά το χρονό έκδοσης της απόφασης που καθορίζει τους δικαιούχους χρήσης, οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται μετά τη λήξη της κτηνοτροφικής περιόδου.

11. Σε εδαφικές εκτάσεις που το καθεστώς τους ρυθμίζεται από τους α.ν. 376/1936 και 1400/1938 η βόσκηση επιτρέπεται μόνο ύστερα από άδεια της αρμόδιας στρατιωτικής αρχής.

12. Οι διοικητικές διαφορές ουσίας, που αναφύονται κατά την εφαρμογή του παρόντος κώδικα, υπάγονται στη δικαιοδοσία των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και εκδικάζονται από το τριμελές διοικητικό πρωτοδικείο. Η διάταξη του άρθρου 4 του ν. 1406/1983 εφαρμόζεται και στην περίπτωση αυτή.

Άρθρο .....

Αλλαγή χρήσης βοσκότοπου

1. ~~Μετά την οριοθέτησή τους~~ Οι βοσκότοποι διέπονται από τις διατάξεις ~~αυτού του νόμου~~ του ~~παρόντος κώδικα~~ και χρησιμοποιούνται κυρίως για τους σκοπούς της κτηνοτροφίας, χωρίς να παραβλάπτονται οι υδρολογικές, προστατευτικές, αισθητικές και άλλες λειτουργίες των εκτάσεων αυτών. ~~Αποφάσεις με τις οποίες έχουν, μέχρι την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού Ν. 1734/1987, κηρυχθεί αναδασωτές εκτάσεις δασικές ή χορτολιβαδικές που βρίσκονται μέσα στα όρια του βοσκότοπου, αναστέλλονται και δεν εφαρμόζονται για όσο χρόνο ισχύει η απόφαση του άρθρου 3 παρ. 3.~~
2. Η αλλαγή χρήσης ~~οριοθετημένων~~ βοσκότοπων επιτρέπεται μόνο για τους σκοπούς που προβλέπονται στο ~~άρθρο 15 του νόμου αυτού και του~~ άρθρου 57 (του ν. 998/1979) του παρόντος κώδικα και σύμφωνα με τους όρους τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία ~~των ίδιων άρθρων~~ του ίδιου άρθρου.

Άρθρο 6 του Ν. 1734/1987 «Βοσκότοποι και ρύθμιση ζητημάτων σχετικών με κτηνοτροφική αποκατάσταση και με άλλες παραχωρήσεις καθώς και θεμάτων που αφορούν δασικές εκτάσεις». (Α' 189)

(τίτλος άρθρου: Αλλαγή χρήσης βοσκότοπου)

Σχόλιο 1: Το άρθρο 15 ν. 1734/1987 καταργήθηκε με το άρθρο 37 παρ. 1ιθ του ν. 4061/2012 (ΦΕΚ Α' 66/22.3.2012). Για το λόγο αυτό λαμβάνουν χώρα οι σχετικές διαγραφές και η αναμόρφωση της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου.

Σχόλιο 2: Η οριοθέτηση των βοσκοτόπων κατ' εφαρμογή του άρθρου 3 του Ν. 1734/1987, έχει κριθεί ως αντισυνταγματική (ΣτΕ 370/1997, 664/1990). Για το λόγο αυτό διαγράφονται οι σχετικές αναφορές με την οριοθέτηση στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου καθώς και το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1, εφ' όσον συνέχεται με το κριθέν ως

	<p>αντισυνταγματικό άρθρο 3.</p> <p>Σχόλιο 3: Το παρόν άρθρο αφορά στη μεταβολή χρήσης βοσκοτόπου, αντικείμενο που δεν περιλαμβάνεται στο ν. 4351/2015. Καθόσον το παρόν άρθρο δεν καταργείται ρητώς από το άρθρο 20 του ν. 4351/2015, τίθεται ζήτημα εάν θα πρέπει να εναρμονιστεί με τις διατάξεις του ν. 4351/2015. Το ζήτημα αυτό χρήζει της οριστικής επίλυσής του από την Κ.Ε.Κ.</p>
<p><u>Απόδοση στη δημοτική: -- / Επεξεργασμένη τελική απόδοση</u></p> <p>1. Οι βοσκότοποι διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος κώδικα και χρησιμοποιούνται κυρίως για τους σκοπούς της κτηνοτροφίας, χωρίς να παραβλάπτονται οι υδρολογικές, προστατευτικές, αισθητικές και άλλες λειτουργίες των εκτάσεων αυτών.</p> <p>2. Η αλλαγή χρήσης βοσκότοπων επιτρέπεται μόνο για τους σκοπούς που προβλέπονται στο άρθρο 57 (του ν. 998/1979) του παρόντος κώδικα και σύμφωνα με τους όρους τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία του ίδιου άρθρου.</p>	

Άρθρο .....

Αγροτεμάχια μέσα σε βοσκότοπους

1. Αγροί, που βρίσκονται μέσα σε ~~οριοθετημένους~~ βοσκότοπους και δεν καλλιεργούνται ή καλλιεργούνται με δενδρώσεις ή ετήσιες καλλιέργειες, εφ' όσον η Επιτροπή του άρθρου 3 εκτιμά ότι εμποδίζουν τη διαχείριση του βοσκότοπου, παραδίδονται υποχρεωτικά σε κτηνοτροφική χρήση, εκτός αν είναι περιφραγμένοι κατά τρόπο που να εξασφαλίζεται η καλλιέργεια του αγρού.

2. Αγροί της προηγούμενης παραγράφου μπορούν να ανταλλαγούν με δημόσιες γεωργικές εκτάσεις, ύστερα από αίτηση του ιδιοκτήτη, που πρέπει να υποβληθεί στη διεύθυνση ~~γεωργίας~~ Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής σε αποκλειστική προθεσμία (6) μηνών από την ~~οριοθέτηση~~ του βοσκότοπου.

Σε περίπτωση που οι εντός του ~~οριοθετημένου~~ βοσκότοπου αγροί είναι πολυπληθείς, η επιτροπή του άρθρου 3 ερευνά τη δυνατότητα διαχωρισμού ανάλογης δημόσιας έκτασης στις παρυφές του βοσκότοπου με σκοπό την ανταλλαγή των αγρών. Για την ανταλλαγή αποφασίζει ο ~~νομάρχης~~

Άρθρο 7 του Ν. 1734/1987 «Βοσκότοποι και ρύθμιση ζητημάτων σχετικών με κτηνοτροφική αποκατάσταση και με άλλες παραχωρήσεις καθώς και θεμάτων που αφορούν δασικές εκτάσεις». (Α' 189)

(τίτλος άρθρου: Αγροτεμάχια μέσα σε βοσκότοπους)

Σχόλιο 1: Αναπροσαρμογή των διοικητικών δομών. Η διεύθυνση γεωργίας των πρώην νομαρχιών, συνίσταται πλέον στη Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής ΠΕ.

Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης ύστερα από εισήγηση της επιτροπής του άρθρου 3, η οποία εκτιμά και την αξία των ανταλλασσομένων εκτάσεων.

Κατά της παραπάνω απόφασης και μέσα σε αποκλειστική προθεσμία ενός μήνα από τη δημοσίευσή της, ο ιδιοκτήτης του αγρού μπορεί να ασκήσει αγωγή στο μονομελές πρωτοδικείο, στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται ο αγρός, που δικάζεται κατά τη διαδικασία των άρθρων 648 έως 661 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

~~Ως προς την αποδοχή του ανταλλάγματος και την κατάρτιση του σχετικού συμβολαίου εφαρμόζεται το άρθρο 242 του Αγροτικού Κώδικα (β. δ/γμα της 29.10/6.12.49).~~

Αν δεν επιδιωχθεί ή κριθεί ότι δεν είναι δυνατή η ανταλλαγή, στους ιδιοκτήτες των παραπάνω αγρών, καταβάλλεται το δικαίωμα βοσκής που προβλέπεται στο άρθρο 5.

Σχόλιο 2: Το Β. Δ/γμα της 29.10/6.12.49) καταργήθηκε με το άρθρο 37 παρ.1, περ. ζ του Ν. 4061/2012 (ΦΕΚ Α 66) «*Διαχείριση και προστασία ακινήτων Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων – Ρύθμιση εμπραγμάτων δικαιωμάτων και λοιπές διατάξεις*». Το άρθρο 242 αφορούσε στην απαλλοτρίωση και ανταλλαγή μικροϊδιοκτησιών. Καθόσον τα ζητήματα των απαλλοτριώσεων ρυθμίζονται πλέον από το Ν. 4061/2012, κρίνεται ορθή η διαγραφή του εν λόγω εδαφίου.

-Σχόλιο 3: Η οριοθέτηση των βοσκοτόπων κατ' εφαρμογή του άρθρου 3 του Ν. 1734/1987, έχει κριθεί ως αντισυνταγματική (ΣτΕ 370/1997, 664/1990). Για το λόγο αυτό διαγράφονται οι σχετικές αναφορές με την οριοθέτηση στην παράγραφο 1 και 2 του παρόντος άρθρου. Η διαγραφή στην παράγραφο 2 είναι προβληματική εφ' όσον η αίτηση ανταλλαγής των αγρών υποβάλλεται σε αποκλειστική προθεσμία 6 μηνών από την οριοθέτηση του άρθρου 3 και θέτει ζήτημα διαγραφής του εδαφίου εν συνόλω και κατ'επέκταση της ρύθμισης. Το ζήτημα

	<p>αυτό χρήζει της οριστικής επίλυσής του από την Κ.Ε.Κ.</p> <p>Σχόλιο 4: Το παρόν άρθρο ρυθμίζει το ζήτημα των αγρών εντός των βοσκοτόπων, αντικείμενο που δεν περιλαμβάνεται στο ν. 4351/2015. Καθόσον το παρόν άρθρο δεν καταργείται ρητώς από το άρθρο 20 του ν. 4351/2015, τίθεται ζήτημα εάν θα πρέπει να εναρμονιστεί με τις διατάξεις του ν. 4351/2015 και θα διατηρηθεί εν ισχύ. Ωστόσο, οι ρυθμίσεις του άρθρου αυτού αναφέρονται στις επιτροπές του άρθρου 3 που, λόγω αντισυνταγματικότητας, δεν λειτούργησαν (ιδ. Σ.τ.Ε. 1908/2007). Εφόσον συνέχεται με το κριθέν ως αντισυνταγματικό άρθρο 3, το ζήτημα αυτό χρήζει της οριστικής επίλυσής του από την Κ.Ε.Κ.</p>
--	--

Απόδοση στη δημοτική: -- / Επεξεργασμένη τελική απόδοση

1. Αγροί, που βρίσκονται μέσα σε βοσκοτόπους και δεν καλλιεργούνται ή καλλιεργούνται με δενδρώσεις

ή ετήσιες καλλιέργειες, εφ' όσον η Επιτροπή του άρθρου 3 εκτιμά ότι εμποδίζουν τη διαχείριση του βοσκότοπου, παραδίδονται υποχρεωτικά σε κτηνοτροφική χρήση, εκτός αν είναι περιφραγμένοι κατά τρόπο που να εξασφαλίζεται η καλλιέργεια του αγρού.

2. Αγροί της προηγούμενης παραγράφου μπορούν να ανταλλάγουν με δημόσιες γεωργικές εκτάσεις, ύστερα από αίτηση του ιδιοκτήτη, που πρέπει να υποβληθεί στη διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής σε αποκλειστική προθεσμία (6) μηνών από την οριοθέτηση του βοσκότοπου.

Σε περίπτωση που οι εντός του βοσκότοπου αγροί είναι πολυπληθείς, η επιτροπή του άρθρου 3 ερευνά τη δυνατότητα διαχωρισμού ανάλογης δημόσιας έκτασης στις παρυφές του βοσκότοπου με σκοπό την ανταλλαγή των αγρών. Για την ανταλλαγή αποφασίζει ο Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης ύστερα από εισήγηση της επιτροπής του άρθρου 3, η οποία εκτιμά και την αξία των ανταλλασσομένων εκτάσεων.

Κατά της παραπάνω απόφασης και μέσα σε αποκλειστική προθεσμία ενός μήνα από τη δημοσίευσή της, ο ιδιοκτήτης του αγρού μπορεί να ασκήσει αγωγή στο μονομελές πρωτοδικείο, στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται ο αγρός, που δικάζεται κατά τη διαδικασία των άρθρων 648 έως 661 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Αν δεν επιδιωχθεί ή κριθεί ότι δεν είναι δυνατή η ανταλλαγή, στους ιδιοκτήτες των παραπάνω αγρών, καταβάλλεται το δικαίωμα βοσκής που προβλέπεται στο άρθρο 5.

Άρθρο .....

Χρηματοδότηση έργων βελτίωσης

1. Η δαπάνη για την εκπόνηση της μελέτης διαχείρισης του βοσκότοπου καλύπτεται από τις πιστώσεις του προγράμματος δημόσιων επενδύσεων του Υπουργείου Γεωργίας Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

~~2. Οι ιδιοκτήτες βοσκότοπων, οι κτηνοτρόφοι που έχουν αποκατασταθεί και οι αγροτικοί συνεταιρισμοί έχουν δικαίωμα να δανειοδοτηθούν από τις διαθέσιμες πιστώσεις της Αγροτικής Τράπεζας της Ελλάδας και από τον τηρούμενο σε αυτή ειδικό λογαριασμό με τον τίτλο "Δημόσιο Κεφάλαιο Δημοσίων Επενδύσεων για χορηγήσεις Δανείων" για την εκτέλεση των έργων που προβλέπονται από τη μελέτη διαχείρισης του άρθρου 4.~~

3. 2. Όλοι οι δικαιούχοι χρήσης του βοσκότοπου έχουν δικαίωμα να χρησιμοποιούν τα έργα που έχουν εκτελεστεί για τη βελτίωσή του σύμφωνα με τη μελέτη διαχείρισης .

4. 3. Οι δαπάνες για την αποκατάσταση καταστροφής των έργων βελτίωσης που προξενήθηκε υπαιτίως από τους κτηνοτρόφους κατά τη χρήση του βοσκότοπου καταλογίζονται σε βάρος τους με απόφαση του οικείου νομαρχιακού Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ύστερα από εισήγηση της αρμόδιας νομαρχιακής υπηρεσίας του Υπουργείου Γεωργίας Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και εισπράττονται ως δημόσιο έσοδο.

Άρθρο 8 του Ν. 1734/1987 «Βοσκότοποι και ρύθμιση ζητημάτων σχετικών με κτηνοτροφική αποκατάσταση και με άλλες παραχωρήσεις καθώς και θεμάτων που αφορούν δασικές εκτάσεις» (Α' 189)

(τίτλος άρθρου: Χρηματοδότηση έργων βελτίωσης)

Σχόλιο 1: Αναπροσαρμογή των διοικητικών δομών.

Σχόλιο 2: Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 1 και 2 του ν. 3697/2008 «Ενίσχυση της διαφάνειας του Κρατικού Προϋπολογισμού, έλεγχος των δημοσίων δαπανών, μέτρα φορολογικής δικαιοσύνης και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 194 Α') καταργούνται όλοι οι ειδικοί λογαριασμοί που λειτουργούν σε Υπουργεία, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (ν.π.δ.δ.) και τον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα και όλοι οι υφιστάμενοι ανενεργοί ειδικοί

λογαριασμοί.

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, τηρούσε στην Αγροτική Τράπεζα τον ειδικό λογαριασμό «Δημόσιο Κεφάλαιο Δημοσίων Επενδύσεων για χορηγήσεις Δανείων», ο οποίος σύμφωνα με το υπ' αριθμ. 2076/27-7-2011 Έγγραφο του Υπουργείου, έκλεισε λόγω κατάργησής του από των ως άνω Νόμο. Για το λόγο αυτό κρίνεται ορθή η διαγραφή της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου.

Σχόλιο 3: Αναρίθμηση του άρθρου λόγω του προηγούμενου σχολίου.

Σχόλιο 4: Το παρόν άρθρο αφορά στη χρηματοδότηση των έργων βελτίωσης. Τίθεται λοιπόν ζήτημα αλληλοεπικάλυψης του ρυθμιστικού πεδίου του παρόντος άρθρου με το άρθρο 5 του ν. 4351/2015 το οποίο αναφέρεται στη δαπάνη διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης. Καθόσον το παρόν άρθρο δεν καταργείται ρητώς από το άρθρο 20 του ν. 4351/2015, τίθεται ζήτημα εάν θα πρέπει να εναρμονιστεί με το άρθρο 5 του ν. 4351/2015, ως προς τα σημεία που αυτό

	<p>δεν ορίζει διαφορετικά και επομένως το άρθρο 6 του ν. 4351/2015 κατисχύει ως μεταγενέστερο. Το ζήτημα αυτό χρήζει της οριστικής επίλυσής του από την Κ.Ε.Κ.</p> <p>Σε περίπτωση εναρμόνισης, θα πρέπει να λάβει χώρα και αντικατάσταση του όρου «διαχειριστική μελέτη» με αυτή του «διαχειριστικού σχεδίου».</p>
<p><u>Απόδοση στη δημοτική: -- / Επεξεργασμένη τελική απόδοση</u></p> <p>1. Η δαπάνη για την εκπόνηση της μελέτης διαχείρισης του βοσκότοπου καλύπτεται από τις πιστώσεις του προγράμματος δημόσιων επενδύσεων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.</p> <p>2. Όλοι οι δικαιούχοι χρήσης του βοσκότοπου έχουν δικαίωμα να χρησιμοποιούν τα έργα που έχουν εκτελεστεί για τη βελτίωσή του σύμφωνα με τη μελέτη διαχείρισης .</p> <p>3. Οι δαπάνες για την αποκατάσταση καταστροφής των έργων βελτίωσης που προξενήθηκε υπαιτίως από τους κτηνοτρόφους κατά τη χρήση του βοσκότοπου καταλογίζονται σε βάρος τους με απόφαση του οικείου Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ύστερα από εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και εισπράττονται ως δημόσιο έσοδο.</p>	

Άρθρο .....

Παραχώρηση σε κτηνοτροφίες για οίκηση και σταυλικές εγκαταστάσεις

1. Στους ~~Σε~~ ~~οριοθετημένους~~ βοσκότοπους και εφ' όσον προβλέπεται από τη σχετική μελέτη, η δημιουργία σταυλικών εγκαταστάσεων για τη στέγαση των ποιμνίων που εκτρέφονται στη ~~βοσκότοπε~~ και η εγκατάσταση λυομένων ή μονίμων οικημάτων που θα λειτουργούν ως ξενώνες για την εξυπηρέτηση των κτηνοτρόφων θα γίνεται σε δημόσιες ή δημοτικές ~~ή κοινοτικές~~ εκτάσεις με δαπάνη του Δημοσίου.

Με απόφαση του Υπουργού ~~Γεωργίας~~ Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, καθορίζεται ο κανονισμός λειτουργίας των παραπάνω κτιριακών εγκαταστάσεων, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των χρηστών τους και κάθε άλλη αναγκαία για τη λειτουργία και συντήρηση των εγκαταστάσεων λεπτομέρεια.

2. Για το σχεδιασμό της διαχείρισης στους ~~οριοθετημένους~~ βοσκότοπους της νησιωτικής Ελλάδας, η μελέτη λαμβάνοντας υπόψη τις αναπτυξιακές ιδιαιτερότητες των νησιών, διερευνά τη δυνατότητα θέσπισης ειδικών κινήτρων για την παραγωγή ζωοτροφών, την κατασκευή περιφράξεων και τη

Άρθρο 9 του Ν. 1734/1987 «Βοσκότοποι και ρύθμιση ζητημάτων σχετικών με κτηνοτροφική αποκατάσταση και με άλλες παραχωρήσεις καθώς και θεμάτων που αφορούν δασικές εκτάσεις» (Α' 189)

(τίτλος άρθρου: Παραχώρηση σε κτηνοτροφίες για οίκηση και σταυλικές εγκαταστάσεις)

Σχόλιο 1: Αναπροσαρμογή των διοικητικών δομών.

-Σχόλιο 2: Η οριοθέτηση των βοσκοτόπων κατ' εφαρμογή του άρθρου 3 του Ν. 1734/1987, έχει κριθεί ως

μεταποίηση προϊόντων φυτικής παραγωγής, προτείνοντας συγχρόνως τα αναγκαία μέτρα.

αντισυνταγματική (ΣτΕ 370/1997, 664/1990). Για το λόγο αυτό διαγράφονται οι σχετικές αναφορές με την οριοθέτηση στην παράγραφο 1 και 2 του παρόντος άρθρου.

Σχόλιο 3: Το παρόν άρθρο αφορά στα ζητήματα παραχώρησης εγκαταστάσεων για κτηνοτροφίες. Τίθεται λοιπόν ζήτημα αλληλοεπικάλυψης του ρυθμιστικού πεδίου του παρόντος άρθρου με το άρθρο 3 παρ. 5 ν. 4351/2015. Καθόσον το παρόν άρθρο δεν καταργείται ρητώς από το άρθρο 20 του ν. 4351/2015, τίθεται ζήτημα εάν θα πρέπει να εναρμονιστεί με το άρθρο 5 του ν. 4351/2015, ως προς τα σημεία που αυτό δεν ορίζει διαφορετικά και επομένως το άρθρο 3 παρ. 5 του ν. 4351/2015 κατισχύει ως μεταγενέστερο. Το ζήτημα αυτό χρήζει της οριστικής επίλυσής του από την Κ.Ε.Κ.

Σε περίπτωση εναρμόνισης, θα πρέπει να λάβει χώρα αντικατάσταση του όρου «διαχειριστική μελέτη» με αυτή του «διαχειριστικού σχεδίου».

Απόδοση στη δημοτική: -- / Επεξεργασμένη τελική απόδοση

1. Σε βοσκότοπους και εφ' όσον προβλέπεται από τη σχετική μελέτη, η δημιουργία σταυλικών εγκαταστάσεων για τη στέγαση των ποιμνίων που εκτρέφονται στο βοσκότοπο και η εγκατάσταση λυομένων ή μονίμων οικημάτων που θα λειτουργούν ως ξενώνες για την εξυπηρέτηση των κτηνοτρόφων θα γίνεται σε δημόσιες ή δημοτικές εκτάσεις με δαπάνη του Δημοσίου.

Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, καθορίζεται ο κανονισμός λειτουργίας των παραπάνω κτιριακών εγκαταστάσεων, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των χρηστών τους και κάθε άλλη αναγκαία για τη λειτουργία και συντήρηση των εγκαταστάσεων λεπτομέρεια.

2. Για το σχεδιασμό της διαχείρισης στους βοσκότοπους της νησιωτικής Ελλάδας, η μελέτη λαμβάνοντας υπόψη τις αναπτυξιακές ιδιαιτερότητες των νησιών, διερευνά τη δυνατότητα θέσπισης ειδικών κινήτρων για την παραγωγή ζωοτροφών, την κατασκευή περιφράξεων και τη μεταποίηση προϊόντων φυτικής παραγωγής, προτείνοντας συγχρόνως τα αναγκαία μέτρα.

Άρθρο .....

Ρύθμιση ζητημάτων σχετικών με αποκατάσταση κτηνοτρόφων και με άλλες παραχωρήσεις

3. Σε εκτάσεις, στις οποίες έχει γίνει κτηνοτροφική αποκατάσταση και έως ότου εκπονηθεί γι'αυτές μελέτη διαχείρισης σύμφωνα με το άρθρ.4, επιτρέπεται η βόσκηση και μεγάλων ζώων (βοοειδών) ύστερα από έγκριση της δ/σης γεωργίας Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής. Στην έγκριση αυτή θα προσδιορίζεται εφ'όσον είναι απαραίτητο και συγκεκριμένος χώρος βόσκησης.

Άρθρο 10 του Ν. 1734/1987 «Βοσκότοποι και ρύθμιση ζητημάτων σχετικών με κτηνοτροφική αποκατάσταση και με άλλες παραχωρήσεις καθώς και θεμάτων που αφορούν δασικές εκτάσεις» (Α' 189)

(τίτλος άρθρου: Ρύθμιση ζητημάτων σχετικών με αποκατάσταση κτηνοτρόφων και με άλλες παραχωρήσεις)

Σχόλιο 1: Αναπροσαρμογή των διοικητικών δομών. Η διεύθυνση γεωργίας των πρώην νομαρχιών, συνίσταται πλέον στη Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής ΠΕ.

-Σχόλιο 2: Διαγραφή αρίθμησης.

Σχόλιο 3: Καθόσον το παρόν άρθρο δεν καταργείται ρητώς από το άρθρο 20 του ν. 4351/2015, τίθεται ζήτημα συμβατότητας με τις διατάξεις του ν. 4351/2015. Το ζήτημα αυτό χρήζει της οριστικής επίλυσης του από την Κ.Ε.Κ. Σε περίπτωση εναρμόνισης των διατάξεων, θα πρέπει να λάβει χώρα αντικατάσταση του όρου «διαχειριστική μελέτη» με αυτή του «διαχειριστικού σχεδίου».

<p><u>Απόδοση στη δημοτική: -- / Επεξεργασμένη τελική απόδοση</u></p> <p>Σε εκτάσεις, στις οποίες έχει γίνει κτηνοτροφική αποκατάσταση και έως ότου εκπονηθεί γι'αυτές μελέτη διαχείρισης σύμφωνα με το άρθρ.4, επιτρέπεται η βόσκηση και μεγάλων ζώων (βοοειδών) ύστερα από έγκριση της δ/σης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής. Στην έγκριση αυτή θα προσδιορίζεται εφ'όσον είναι απαραίτητο και συγκεκριμένος χώρος βόσκησης.</p>	

Βοσκή στα δάση συνεπεία υλοτομιών, εκτέλεσης υδρονομικών έργων κλπ.

<p>1. Εις δημόσια ή μη δάση, ~~μερικώς δασοσκεπή λιβάδια~~ δασικές εκτάσεις ή ορεινούς βοσκοτόπους, και μη πεδινά ~~χορτολιβάδια~~ χορτολιβαδικές εκτάσεις ή εις μέρη αυτών ευρισκόμενα, ιδία μετ' ενεργηθείσαν υλοτομιάν εις κατάστασιν φυσικής ή τεχνητής αναγεννήσεως, δύναται προς βελτίωσιν της δασοπονίας και λιβαδοπονίας αυτών να καθορισθή διά δασικής αστυνομικής διατάξεως ο αριθμός συνολικώς και κατ' οικογένειαν και το είδος των μικρών και μεγάλων ζώων των δυναμένων να βόσκουν ολικώς ή μερικώς ή να απαγορευθή η βοσκή ωρισμένου ή και παντός είδους ζώου.</p> <p>2. Δι' αστυνομικής δασικής διατάξεως δύναται να απαγορεύεται κατά τ' ανωτέρω η βοσκή:</p> <p>α) Εις δάση, ~~μερικώς δασοσκεπείς~~ δασικές εκτάσεις ή ~~χορτολιβάδια~~ χορτολιβαδικές εκτάσεις, έχοντα αρχαιολογικήν ή ιστορικήν σπουδαιότητα, ή προοριζόμενα διά φυσικήν προστασίαν ή εκτροφήν θηραμάτων ή σπανίων ζώων και πτηνών.</p> <p>β) Διά λόγους υγιεινής, αισθητικής ή εξωραϊσμού εις δάση περίξ πόλεων, λουτροπόλεων, χωρίων, συνοικισμών, ως και περίξ εκκλησιών, νοσοκομειακών εν γένει εγκαταστάσεων ή εγκαταστάσεων κοινωφελών οργανισμών.</p> <p>γ) Εις περιοχάς εκτελουμένων έργων αποξηράνσεως γαιών ένθα ενηργήθησαν ή ενεργούνται αναδασώσεις.</p>	<p>Άρθρο 104 του Ν.Δ. 86/1969 Δασικός κώδικας (Α' 7)</p> <p><u>(τίτλος άρθρου: Βοσκή εις δάση συνεπεία υλοτομιών, εκτέλεσεως υδρονομικών έργων κλπ.)</u></p> <p>Σχόλιο 1: Τα χορτολιβάδια ως έννοια δεν αναφέρονται στην ισχύουσα δασική νομοθεσία. Αντιθέτως χρησιμοποιείται πλέον η έννοια «χορτολιβαδικές εκτάσεις» οι οποίες προσδιορίζονται ειδικότερα στο άρθρο 5 του πδ 32/2016.</p> <p>Σχόλιο 2: Η έννοια των μερικώς δασοσκεπών εκτάσεων δεν συναντάται πλέον στη δασική νομοθεσία. Η πιο συγγενής έννοια είναι εκείνη των δασικών εκτάσεων. Από την διατύπωση και το πνεύμα της διάταξης προτείνεται η αντικατάσταση της έννοιας των μερικώς δασοσκεπών εκτάσεων με εκείνη των</p>
--	--

	<p>«δασικών εκτάσεων».</p> <p>Σχόλιο 3: Το παρόν άρθρο περιέχει ειδικές ρυθμίσεις και αναφέρεται σε περιπτώσεις απαγορεύσεων της βοσκής μέσω αστυνομικών διατάξεων. Ωστόσο, σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 1 του ν. 4351/2015, για την κατανομή των δικαιωμάτων βοσκής είναι αρμόδια η επιτροπή κατανομής των δικαιωμάτων χρήσης της βοσκής που συνίσταται εντός της οικείας Περιφερειακής Ενότητας. Κατ'ακολουθίαν, τίθεται θέμα συμβατότητας του εν λόγω άρθρου με το άρθρο 6 παρ. 1 και το άρθρο 8 του ν. 4351/2015, ζήτημα που χρήζει της οριστικής επίλυσής του από την Κ.Ε.Κ.</p>
<p>Απόδοση στη δημοτική: --</p> <p>Άρθρο .....</p>	

Βοσκή στα δάση συνεπεία υλοτομιών, εκτέλεσης υδρονομικών έργων κλπ.

1. Σε δημόσια ή μη δάση, δασικές εκτάσεις ή ορεινούς βοσκότοπους και μη πεδινές χορτολιβαδικές εκτάσεις ή σε μέρη αυτών ευρισκόμενα, ιδίως μεά από ενέργεια υλοτομίας σε κατάσταση φυσικής ή τεχνητής αναγέννησης, δύναται προς βελτίωση της δασοπονίας και λιβαδοπονίας αυτών να καθορισθεί διά δασικής αστυνομικής διατάξεως ο αριθμός συνολικός και κατ' οικογένεια και το είδος των μικρών και μεγάλων ζώων των δυναμένων να βόσκουν ολικώς ή μερικώς ή να απαγορευθή η βοσκή ορισμένου ή και κάθε είδους ζώου.

2. Δι' αστυνομικής δασικής διατάξεως δύναται να απαγορεύεται κατά τα ανωτέρω η βοσκή:

α) Σε δάση, δασικές ή χορτολιβαδικές εκτάσεις, που έχουν αρχαιολογική ή ιστορική σπουδαιότητα, ή προοριζόμενα για φυσική προστασία ή εκτροφή θηραμάτων ή σπανίων ζώων και πτηνών.

β) Για λόγους υγιεινής, αισθητικής ή εξωραϊσμού σε δάση πέριξ πόλεων, λουτροπόλεων, χωριών, συνοικισμών καθώς και πέριξ εκκλησιών, νοσοκομειακών εν γένει εγκαταστάσεων ή εγκαταστάσεων κοινωφελών οργανισμών.

γ) Σε περιοχές εκτελουμένων έργων αποξήρανσης γαιών όπου ενεργήθησαν ή ενεργούνται αναδασώσεις.

Άρθρο .....

Βοσκή σε αναδασωτέες εκτάσεις

<p>1. Με δασική αστυνομική διάταξη βοσκής, που εκδίδεται αυτεπάγγελα από το δασάρχη απαγορεύεται η βοσκή παντός ζώου σε έκταση που κηρύχθηκε αναδασωτέα.</p> <p>2. Εντός των ούτω απηγορευμένων εις την βοσκήν εκτάσεων επιτρέπεται εις τα όργανα της δασοφυλακής, ~~αγροφυλακής~~ και αστυνομίας να προβαίνουν εις τον φόνον ή την σύλληψιν των παρανόμως βοσκόντων ζώων, εφαρμοζομένων, όσον αφορά εις την σύλληψιν, την πληρωμήν συλλήπτρων και την παροχήν βοήθειάς κατά την σύλληψιν, των διατάξεων του άρθρ. 278.</p> <p>3. Δι' αποφάσεως του ~~νομάρχου~~ Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης εκδιδομένης κατόπιν προτάσεως του αρμοδίου δασάρχου, δύναται να αρθή η απαγόρευσις της βοσκής ή να περιορισθή, είτε ως προς την</p>	<p>Άρθρο 105 του Ν.Δ. 86/1969 Δασικός κώδικας (Α' 7)</p> <p><u>(τίτλος άρθρου: Βοσκή εις αναδασωτέας εκτάσεις)</u></p> <p>Σχόλιο: Αναπροσαρμογή των διοικητικών δομών.</p>
---	---

<p>απαγόρευση της βοσκής μόνον των αιγών είτε ως προς την απηγορευμένη έκταση.</p>	
<p>Απόδοση στη δημοτική: --</p> <p>Άρθρο .....</p> <p>Βοσκή σε αναδασωτέες εκτάσεις</p> <p>1. Με δασική αστυνομική διάταξη βοσκής που εκδίδεται αυτεπάγγελα από το δασάρχη απαγορεύεται η βοσκή παντός ζώου σε έκταση που κηρύχθηκε αναδασωτέα.</p> <p>2. Εντός των κατλά τα ανωτέρω απαγορευμένων στην βοσκή εκτάσεων επιτρέπεται στα όργανα της δασοφυλακής και αστυνομίας να προβαίνουν στον φόνο ή την σύλληψη των παρανόμως βοσκόντων ζώων, εφαρμοζομένων, όσον αφορά την σύλληψη, την πληρωμή συλλήπτρων και την παροχή βοήθειας κατά την σύλληψη των διατάξεων του άρθρου 278.</p> <p>3. Δι' αποφάσεως του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης που εκδίδεται κατόπιν πρότασης του αρμοδίου δασάρχη, δύναται να αρθεί η απαγόρευση της βοσκής ή να περιορισθεί, είτε ως προς την απαγόρευση της βοσκής μόνο των αιγών είτε ως προς την απηγορευμένη έκταση.</p>	

Άρθρο .....

Βοσκή σε καέντα δάση

<p>1. Στις κηρυγμένες αναδασωτέες εκτάσεις λόγω πυρκαγιάς, που υπέρκεινται χωριών ή συνοικισμών ή βρίσκονται εντός λεκανών σχηματισμού χειμάρρων, απαγορεύεται η βοσκή, των μεν προβάτων και των μεγάλων ζώων το λιγότερο επί πενταετία, των δε αιγών το λιγότερο επί επταετία από την ημέρα της πυρκαγιάς.</p> <p>2. Στις περιπτώσεις της προηγούμενης παραγράφου και σε άλλες αναδασωτέες λόγω πυρκαγιάς εκτάσεις, εφόσον επήλθε πλήρης αναγέννηση μετά την πυρκαγιά, δύναται να ρυθμίζεται ο χρόνος της απαγόρευσης της βοσκής των κτηνοτροφικών ζώων αναλόγως των σταθμολογικών συνθηκών του οικοσυστήματος, με απόφαση του ~~Γενικού Γραμματέα της οικείας~~ Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, μετά από εισήγηση του αρμοδίου Δασάρχη και σύμφωνη γνώμη του Διευθυντή Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης στην οποία θα βεβαιώνεται ότι δια της βοσκής αυτών δεν κινδυνεύει η επελθούσα αναγέννηση των δασικών οικοσυστημάτων και η ομαλή αποκατάστασή τους.»</p>	<p>Άρθρο 107 του Ν.Δ. 86/1969 Δασικός κώδικας (Α' 7)</p> <p><u>(τίτλος άρθρου: Βοσκή εις καέντα δάση)</u></p> <p>Σχόλιο: Αναπροσαρμογή των διοικητικών δομών.</p> <p>Σχόλιο: Τα χορτολιβάδια ως έννοια δεν αναφέρονται στην ισχύουσα δασική νομοθεσία. Αντιθέτως χρησιμοποιείται πλέον η έννοια «χορτολιβαδικές εκτάσεις» οι οποίες προσδιορίζονται ειδικότερα στο άρθρο 5 του πδ 32/2016.</p> <p>Σχόλιο 2: Η έννοια των μερικής δασοσκεπών εκτάσεων δεν συναντάται πλέον στη δασική νομοθεσία. Η πιο</p>
---	--

<p>3. Προκειμένου περί καεισών ~~μερικώς δασοσκεπών~~ δασικών εκτάσεων, αι οποίαι δεν είναι προστατευτικά κατά την παρ. 1 εδάφ. β' του παρόντος άρθρου, ως και χορτολιβαδικών ~~εδάφών~~ εκτάσεων εφ' όσον θίγονται γενικώτεροι δασοπονικοί σκοποί και η πυρκαϊά οφείλεται εις εμπρησμόν, δύναται δι' αποφάσεως του ~~νομάρχου~~ Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, εκδιδομένης μετά πρότασιν των αρμοδίων δασάρχου και ~~περιφερειακού~~ διευθυντού δασών αποκεντρωμένης διοίκησης, να απαγορεύεται η βοσκή διά χρόνον μέχρι του εν τη παρ. 1 του παρόντος άρθρου οριζομένου.</p> <p>4. Η κατά τας προηγουμένας παραγράφους δασική αστυνομική διάταξις βοσκής εκδίδεται αυτεπαγγέλτως υπό του δασάρχου, κατόπιν αυτοψίας αυτού, και εκτιμήσεως της προξενηθείσης εκ της πυρκαϊάς ζημίας.</p>	<p>συγγενής έννοια είναι εκείνη των δασικών εκτάσεων. Από την διατύπωση και το πνεύμα της διάταξης προτείνεται η αντικατάσταση της έννοιας των μερικώς δασοσκεπών εκτάσεων με εκείνη των «δασικών εκτάσεων».</p>
---	---

<p>Απόδοση στη δημοτική: --</p> <p>Άρθρο .....</p> <p>Βοσκή σε καμένα δάση</p> <p>1. Στις κηρυγμένες αναδασωτέες εκτάσεις λόγω πυρκαγιάς που υπέρκεινται χωριών ή συνοικισμών ή βρίσκονται εντός λεκανών σχηματισμού χειμάρρων, απαγορεύεται η βοσκή, των μεν προβάτων και των μεγάλων ζώων το λιγότερο επί πενταετία, των δε αιγών το λιγότερο επί επταετία από την ημέρα της πυρκαγιάς.</p>	
---	--

2. Στις περιπτώσεις της προηγούμενης παραγράφου και σε άλλες αναδασωτέες λόγω πυρκαγιάς εκτάσεις, εφόσον επήλθε πλήρης αναγέννηση μετά την πυρκαγιά, δύναται να ρυθμίζεται ο χρόνος της απαγόρευσης της βοσκής των κτηνοτροφικών ζώων αναλόγως των σταθμολογικών συνθηκών του οικοσυστήματος, με απόφαση του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, μετά από εισήγηση του αρμοδίου Δασάρχη και σύμφωνη γνώμη του Διευθυντή Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης στην οποία θα βεβαιώνεται ότι δια της βοσκής αυτών δεν κινδυνεύει η επελθούσα αναγέννηση των δασικών οικοσυστημάτων και η ομαλή αποκατάστασή τους.

3. Προκειμένου περί καμένων δασικών εκτάσεων που δεν είναι προστατευτικές κατά την παρ. 1 εδάφ. β' του παρόντος άρθρου καθώς και χορτολιβαδικών εκτάσεων, εφ' όσον θίγονται γενικότεροι δασοπονικοί σκοποί και η πυρκαγιά οφείλεται σε εμπρησμό, δύναται με απόφαση του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, που εκδίδεται μετά από πρόταση των αρμοδίων δασάρχη και διευθυντή δασών αποκεντρωμένης διοίκησης, να απαγορεύεται η βοσκή για χρόνο μέχρι αυτό που ορίζεται στην παρ. 1 του παρόντος άρθρου.

4. Η κατά τις προηγούμενες παραγράφους δασική αστυνομική διάταξη βοσκής εκδίδεται αυτεπαγγέλτως από τον δασάρχη, κατόπιν αυτοψίας αυτού, και εκτίμησης της προξενηθείσας από την πυρκαγιά ζημιάς.

Βοσκή εντός δασών διατιθεμένων προς γεωργική ή δενδροκομική καλλιέργεια

Προκειμένου περί δημοσίων, δημοτικών ή κοινοτικών δασών, ~~μερικώς δασοσκεπών~~ **δασικών** εκτάσεων ή μη πεδινών ~~χορτολιβαδίων~~ **χορτολιβαδικών εκτάσεων** διατεθέντων προς εκχέρσωση διά σκοπούς δενδροκομικούς ή γεωργικούς, δύο τουλάχιστον μήνας προ της ανακοινωθείσης εις τον δασάρχη ενάρξεως των εργασιών της δενδροκομικής ή γεωργικής βελτιώσεως, απαγορεύεται δι' αστυνομικής δασικής διατάξεως, αυτεπαγγέλτως υπό του δασάρχου εκδιδομένης, η βοσκή των αιγών και των μεγάλων ζώων εντός των υπό δενδροκομικήν και γεωργικήν βελτίωσιν ως άνω εκτάσεων.

Άρθρο 108 του Ν.Δ. 86/1969 Δασικός κώδικας (Α' 7)

(τίτλος άρθρου: Βοσκή εντός δασών διατιθεμένων προς γεωργικήν ή δενδροκομικήν καλλιέργειαν)

Σχόλιο 1: Τα χορτολιβάδια ως έννοια δεν αναφέρονται στην ισχύουσα δασική νομοθεσία. Αντιθέτως χρησιμοποιείται πλέον η έννοια «χορτολιβαδικές εκτάσεις» οι οποίες προσδιορίζονται ειδικότερα στο άρθρο 5 του πδ 32/2016.

Σχόλιο 2: Η έννοια των μερικώς δασοσκεπών εκτάσεων δεν συναντάται πλέον στη δασική νομοθεσία. Η πιο συγγενής έννοια είναι εκείνη των δασικών εκτάσεων. Από την διατύπωση και το πνεύμα της διάταξης προτείνεται η αντικατάσταση της έννοιας των μερικώς δασοσκεπών εκτάσεων με εκείνη των «δασικών εκτάσεων».

<p>Απόδοση στη δημοτική: --</p> <p>Άρθρο .....</p> <p>Βοσκή εντός δασών διατιθεμένων προς γεωργική ή δενδροκομική καλλιέργεια</p> <p>Προκειμένου περί δημοσίων, δημοτικών δασών, δασικών εκτάσεων ή μη πεδινών χορτολιβαδικών εκτάσεων που διατέθηκαν προς εκχέρσωση για σκοπούς δενδροκομικούς ή γεωργικούς, δύο τουλάχιστον μήνες πριν την ανακοινωθείσα στον δασάρχη έναρξη των εργασιών της δενδρομομικής ή γεωργικής βελτίωσης, απαγορεύεται δι' αστυνομικής δασικής διάταξης που εκδίδεται αυτεπαγγέλτως από τον δασάρχη η βοσκή των αιγών και των μεγάλων ζώων εντός των υπό δενδροκομική και γεωργική βελτίωσιν ως άνω εκτάσεων.</p>	
--	--

Άρθρο .....

Βοσκή εντός αγρών κλπ. κειμένων εντός δασών

<p>1. Οι ιδιοκτήται αγρών και υπό δενδροκομικήν εκμετάλλευσιν κτημάτων, κειμένων εντός κατά τας διατάξεις του παρόντος κώδικος απηγορευμένων εις την βοσκήν δασών, ~~μερικώς δασοσκεπών~~ δασικών εκτάσεων και μη πεδινών ~~χορτολιβαδίων~~ χορτολιβαδικών εκτάσεων και οι οπωσδήποτε δικαιούμενοι όπως εισάγουν εντός αυτών προς βόσκησιν τα ζώα των, δύνανται να οδηγήσουν διά των οικείων δρόμων</p>	<p>Άρθρο 109 του Ν.Δ. 86/1969 Δασικός κώδικας (Α' 7)</p> <p>(τίτλος άρθρου: Βοσκή εντός αγρών κλπ. κειμένων εντός δασών)</p>
---	--

<p>και εισάγουν εις τους εν λόγω αγρούς και δενδροκομικά εκμεταλλεύσεις προς βόσκησιν τόσον τα κατοικίδια αυτών κτηνοτροφικά ζώα, συμφώνως προς τας διατάξεις του άρθρ. 111, όσον και τα προς χρήσιν αυτών ζώα φόρτου και έλξεως.</p> <p>2. Εισαγωγή περισσότερων των όσων ορίζει η προηγούμενη παράγραφος, αιγών μεν απαγορεύεται, προβάτων δε, βοοειδών ή ίππων επιτρέπεται διά δρόμων ή διαβάσεων πλάτους ουχί μεγαλύτερου των 30 μέτρων, αριθμού δε ίσου το πολύ, προβάτων μεν προς το εν πέμπτον, βοοειδών δε προς το εν δέκατον των στρεμμάτων των βοσκηθησομένων αγρών ή δενδροκομικών εκμεταλλεύσεων.</p> <p>3. Ο αριθμός των καθ' εκάστην κτηνοτροφικήν περίοδον εισαγωγών και επιστροφών προβάτων, βοοειδών και ίππων, κατά τας διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, εις τους βοσκηθησομένους αγρούς και δενδροκομικά εκμεταλλεύσεις δύναται να καθορισθή εις πρώτον μεν βαθμόν υπό του αρμοδίου περιφερειακού διευθυντού δασών αποκεντρωμένης διοίκησης μετά πρότασιν του δασάρχου εις δεύτερον δε βαθμόν υπό του νομάρχου Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης.</p>	<p>Σχόλιο 1: Αναπροσαρμογή των διοικητικών δομών.</p> <p>Σχόλιο 2: Τα χορτολιβάδια ως έννοια δεν αναφέρονται στην ισχύουσα δασική νομοθεσία. Αντιθέτως χρησιμοποιείται πλέον η έννοια «χορτολιβαδικές εκτάσεις» οι οποίες προσδιορίζονται ειδικότερα στο άρθρο 5 του πδ 32/2016.</p> <p>Σχόλιο 3: Η έννοια των μερικώς δασοσκεπών εκτάσεων δεν συναντάται πλέον στη δασική νομοθεσία. Η πιο συγγενής έννοια είναι εκείνη των δασικών εκτάσεων. Από την διατύπωση και το πνεύμα της διάταξης προτείνεται η αντικατάσταση της έννοιας των μερικώς δασοσκεπών εκτάσεων με εκείνη των «δασικών εκτάσεων».</p>
<p>Απόδοση στη δημοτική: --</p> <p>Άρθρο .....</p>	

Βοσκή εντός αγρών κλπ. κειμένων εντός δασών

1. Οι ιδιοκτήτες αγρών και υπό δενδροκομική εκμετάλλευση κτημάτων, κειμένων εντός απαγορευμένων κατά τις διατάξεις του παρόντος κώδικα στη βοσκήν δασών, δασικών εκτάσεων και μη πεδινών χορτολιβαδικών εκτάσεων και οι με οποιοδήποτε τρόπο δικαιούμενοι να εισάγουν εντός αυτών προς βόσκηση τα ζώα τους, δύνανται να οδηγήσουν διά των οικείων δρόμων και εισαγάγουν στους εν λόγω αγρούς και δενδροκομικές εκμεταλλεύσεις προς βόσκηση τόσο τα κατοικίδια κτηνοτροφικά ζώα του, σύμφωνα με τις διατάξεις του **άρθρου 111**, όσο και τα ζώα τους προς χρήση φόρτου και έλξης.
2. Εισαγωγή περισσότερων των όσων ορίζει η προηγούμενη παράγραφος, αιγών μεν απαγορεύεται, προβάτων δε, βοοειδών ή ίππων επιτρέπεται από δρόμους ή διαβάσεις πλάτους όχι μεγαλύτερου των 30 μέτρων, και αριθμού ίσου το πολύ, προβάτων μεν προς το ενα πέμπτο, βοοειδών δε προς το ενα δέκατο των στρεμμάτων των προς βόσκηση αγρών ή δενδροκομικών εκμεταλλεύσεων.
3. Ο αριθμός των εισαγωγών και επιστροφών προβάτων, βοοειδών και ίππων, κατά τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου στους προς βόσκηση αγρούς και δενδροκομικές εκμεταλλεύσεις για κάθε κτηνοτροφική περίοδο δύναται να καθορισθεί σε πρώτο βαθμό από τον αρμόδιο διευθυντή δασών αποκεντρωμένης διοίκησης μετά από πρόταση του δασάρχη και σε δεύτερο βαθμό από τον νομάρχου Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Διαδικασία έκδοσης, τροποποίησης και ανανέωσης δασικών αστυνομικών διατάξεων βοσκής

<p>1. Ο δασάρχης, προ της κοινοποίησής των κατά τον παρόντα κώδικα δασικών αστυνομικών διατάξεων βοσκής, αποστέλλει προς τον αρμόδιο δημοτικών συμβούλιον αντίγραφον του σχεδίου της προς έκδοσιν δασικής αστυνομικής διατάξεως, ίνα αυτή κοινοποιηθή και επιμελείται της κοινοποίησής αυτού εις τους κατοίκους του ενδιαφερομένου συνοικισμού, χωρίου, κωμοπόλεως ή πόλεως. Η κοινοποίησις αυτή, γίνεται διά τοιχοκολλησέως εις τους συνήθεις τόπους δημοσιεύσεων των οικείων συνοικισμών, χωρίων κλπ. Εφ' όσον ουδεμία αντίρρησις διετυπώθη εκ μέρους των ενδιαφερομένων ή ουδεμία εδόθη απάντησις εντός τριών εβδομάδων, ο δασάρχης προβαίνει εις την δημοσίευσιν της δασικής αστυνομικής διατάξεως βοσκής, άλλως υποβάλλει το σχέδιον ταύτης μετά της απαντήσεως του δημοτικού συμβουλίου εις το αρμόδιον διευθυντή δασών αποκεντρωμένης διοικήσεως, όστις και αποφασίζει περί της εκδόσεως ή μη της απαγορευτικής διατάξεως ή της τροποποίησής του αρχικού σχεδίου ταύτης.</p> <p>2. Εφόσον η δασοπονική μελέτη ή η τοιαύτη δασοτεχνικής διευθετήσεως χειμάρρων ή βελτιώσεως βοσκοτόπων, προβλέπει περιορισμούς ως προς την βοσκήν κατά χώρον, χρόνον, είδος ζώων κλπ., ο συντάκτης ταύτης ή, προκειμένου περί μη δημοσίων δασών, ο επαληθευτής, πριν ή υποβάλη ταύτην προς έγκρισιν γνωστοποιεί προς τα αρμόδια δημοτικά ή κοινοτικά συμβούλια τας επί των περιορισμών της βοσκής προδιαγραφόμενας προτάσεις και αναμένει επί τρεις εβδομάδας τας απόψεις του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, μεθ' ο συνυποβάλλει την τυχόν αποσταλείσαν απάντησιν μετά των σχετικών παρατηρήσεών του εις την προς έγκρισιν αρμοδίαν αρχήν.</p> <p>3. Οσάκις εγκεκριμένον δασοπονικόν σχέδιον, διαχειριστική έκθεσις ή πίναξ υλοτομίας ή σχέδιον</p>	<p>Άρθρο 113 του Ν.Δ. 86/1969 Δασικός κώδικας (Α' 7)</p> <p><u>(τίτλος άρθρου: Διαδικασία εκδόσεως, τροποποίησής και ανανέωσης δασικών αστυνομικών διατάξεων βοσκής)</u></p> <p>Σχόλιο 1: Αναπροσαρμογή των διοικητικών δομών.</p> <p>Σχόλιο 2: Με το άρθρο 1 του Ν. 4351/2015 (Α' 164) εισάγεται ο όρος «βοσκήσιμες εκτάσεις», αντί του μέχρι τώρα χρησιμοποιούμενου όρου «βοσκότοποι». Για το λόγο αυτό γίνονται οι σχετικές αντικαταστάσεις των όρων.</p>
---	---

<p>δασοτεχνικής διευθέτησεως χειμάρρων ή μελέτη διαχειρίσεως , και βελτιώσεως βοσκοτόπων , καθορίζει περιορισμόν ή απαγόρευσιν βοσκής εντός των εκτάσεων της παρ. 1 του άρθρ. 104, αι σχετικά δασικά αστυνομικά διατάξεις βοσκής εκδίδονται αμελλητί υπό του αρμοδίου δασάρχου ευθύς ως, κατ' εφαρμογήν των ως άνω σχεδίων και μελετών, γίνη έναρξις του έργου. Αμελλητί επίσης εκδίδονται υπό του αρμοδίου δασάρχου αι δασικά αστυνομικά διατάξεις βοσκής αι θεσπιζόμεναι συνεπεία πυρκαϊάς κατ' εφαρμογήν του άρθρ. 107.</p> <p>4. Προκειμένου περί δασικών αστυνομικών διατάξεων βοσκής, στηριζομένων επί εγκεκριμένων μελετών, ουδεμία τροποποίησις επιτρέπεται άνευ προγενεστέρας τροποποιήσεως της μελέτης υπό της εγκρινάσης ταύτην αρχής.</p> <p>5. Τροποποιήσεις ή ανανεώσεις των κατά τον παρόντα κώδικα λοιπών δασικών διατάξεων βοσκής αποφασίζονται, κατόπιν προτάσεως του αρμοδίου δασάρχου, υπό του περιφερειακού διευθυντού δασών αποκεντρωμένης διοικήσεως, εφ' όσον έχουν αύται θεσπισθή απ' ευθείας υπό του δασάρχου, υπό του νομάρχου Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοικήσεως δε, και κατόπιν προτάσεως του δασάρχου και γνωμοδοτήσεως του αρμοδίου περιφερειακού διευθυντού δασών αποκεντρωμένης διοικήσεως, εφ' όσον έχουν θεσπισθή εγκρίσει τούτου.</p>	
<p>Απόδοση στη δημοτική: --</p> <p>Άρθρο .....</p>	

Διαδικασία έκδοσης, τροποποίησης και ανανέωσης δασικών αστυνομικών διατάξεων βοσκής

1. Ο δασάρχης, προ της κοινοποίησης των κατά τον παρόντα κώδικα δασικών αστυνομικών διατάξεων βοσκής, αποστέλλει προς το αρμόδιο δημοτικό συμβούλιο αντίγραφο του σχεδίου της προς έκδοση δασικής αστυνομικής διατάξεως, ώστε αυτή να κοινοποιηθεί, και επιμελείται της κοινοποίησης αυτού στους κατοίκους του ενδιαφερομένου συνοικισμού, χωριού, κωμόπολης ή πόλης. Η κοινοποίηση αυτή γίνεται διά τοιχοκολλησεως στους συνήθεις τόπους δημοσιεύσεων των οικείων συνοικισμών, χωριών κλπ. Εφ' όσον καμία αντίρρηση δεν διατυπώθηκε εκ μέρους των ενδιαφερομένων ή καμία απάντηση δεν δόθηκε εντός τριών εβδομάδων, ο δασάρχης προβαίνει στη δημοσίευση της δασικής αστυνομικής διατάξεως βοσκής, άλλως υποβάλλει το σχέδιό της με την απάντηση του δημοτικού συμβουλίου στο αρμόδιο διευθυντή δασών αποκεντρωμένης διοίκησης, ο οποίος και αποφασίζει περί της έκδοσης ή μη της απαγορευτικής διατάξεως ή της τροποποίησης του αρχικού σχεδίου αυτής.

2. Εφόσον η δασοπονική μελέτη ή μελέτη δασοτεχνικής διευθέτησης χειμάρρων ή βελτίωσης βοσκότοπων προβλέπει περιορισμούς ως προς την βοσκήν κατά χώρον, χρόνον, είδος ζώων κλπ., ο συντάκτης αυτής ή, προκειμένου περί μη δημοσίων δασών, ο επαληθευτής, πριν την υποβάλει προς έγκριση, γνωστοποιεί προς τα αρμόδια δημοτικά συμβούλια τις επί των περιορισμών της βοσκής προδιαγραφόμενες προτάσεις και αναμένει επί τρεις εβδομάδας τις απόψεις του δημοτικού συμβουλίου και στη συνέχεια συνυποβάλλει την τυχόν αποσταλείσα απάντησιν μετά των σχετικών παρατηρήσεών του στην προς έγκριση αρμόδια αρχή.

3. Κάθε φορά που εγκεκριμένο δασοπονικό σχέδιο, διαχειριστική έκθεση ή πίνακας υλοτομίας ή σχέδιο

δασοτεχνικής διευθέτησης χειμάρρων ή μελέτη διαχείρισης και βελτίωσης βοσκότοπων καθορίζει περιορισμό ή απαγόρευση βοσκής εντός των εκτάσεων της **παρ. 1 του άρθρου 104**, οι σχετικές δασικές αστυνομικές διατάξεις βοσκής εκδίδονται αμελλητί από τον αρμόδιο δασάρχη, κατ' εφαρμογή των ως άνω σχεδίων και μελετών, μόλις ξεκινήσει το έργο. Αμελλητί επίσης εκδίδονται από τον αρμόδιο δασάρχη αι δασικές αστυνομικές διατάξεις βοσκής που εκδίδονται συνεπεία πυρκαγιάς κατ' εφαρμογή του **άρθρου 107**.

4. Προκειμένου περί δασικών αστυνομικών διατάξεων βοσκής που στηρίζονται επί εγκεκριμένων μελετών, καμία τροποποίηση δεν επιτρέπεται χωρίς προγενέστερη τροποποίηση της μελέτης από την αρχή που την ενέκρινε.

5. Τροποποιήσεις ή ανανεώσεις των κατά τον παρόντα κώδικα λοιπών δασικών διατάξεων βοσκής αποφασίζονται, κατόπιν πρότασης του αρμοδίου δασάρχη, από τον διευθυντή δασών αποκεντρωμένης διοίκησης, εφ' όσον έχουν εκδοθεί απ' ευθείας από τον δασάρχη, ή από τον Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, και κατόπιν προτάσεως του δασάρχη και γνωμοδοτήσεως του αρμοδίου διευθυντού δασών αποκεντρωμένης διοίκησης, εφ' όσον έχουν εκδοθεί με δική του έγκριση.

Άρθρο .....

Χρονικά και τοπικά όρια ισχύος δασικών αστυνομικών διατάξεων

1. Αι δασικά αστυνομικά διατάξεις βοσκής ισχύουν διά τον εις αυτάς οριζόμενον χρόνον και μόνον μετά

Άρθρο 114 του Ν.Δ. 86/1969 Δασικός

<p>την επιμέλεια του δασάρχου, δημοσίευσιν αυτών κατά τα εν παρ. 4 του άρθρ. 66 οριζόμενα εις τους συνοικισμούς, χωρία, κωμοπόλεις ή πόλεις, εντός της περιφέρειας των οποίων κείνται οι εκτάσεις, εις τας οποίας περιορίζεται ή απαγορεύεται η βοσκή.</p> <p>2. Η ισχύς των δασικών αστυνομικών διατάξεων άρχεται από της μετά την δημοσίευσιν τούτων προσεχούς κτηνοτροφικής περιόδου, και δη της μεν χειμερινής από της 26ης Οκτωβρίου, της δε θερινής από της 23ης Απριλίου εκάστοτε έτους, οπωσδήποτε δε μετά την πάροδον διμήνου από της δημοσιεύσεως τούτων, εκτός εάν πρόκειται περί των περιπτώσεων θεσπίσεως αστυνομικών διατάξεων κατόπιν πυρκαϊάς, ισχυουσών εις την περίπτωσιν ταύτην από της χρονολογίας της δημοσιεύσεώς των.</p> <p>3. Τα τοπικά όρια της ισχύος των δασικών αστυνομικών διατάξεων βοσκής ορίζονται όσον είναι δυνατόν σαφή, όχι μόνον εις το κείμενον τούτων, αλλά και επί του εδάφους. Ως όρια επί του εδάφους λαμβάνονται, εφ' όσον είναι δυνατόν, σταθεραί και ευδιάκριτοι γραμμαί, καθώς κορυφογραμμή, ράχη, ρεματιά, δρόμος, διαχειριστική ή αντιπυρική λωρίς κλπ. Συνάμα λαμβάνεται κατά το δυνατόν πρόνοια περί διασαφήνισης των ορίων τούτων επί του εδάφους δι' αναρτήσεως απλών λευκών πινακίδων, χρωματισμού των δένδρων, πασσάλων κλπ. ή δι' άλλων επιτοπίως καταλλήλων σημάνσεων.</p>	<p>κώδικας (Α' 7)</p> <p><u>(τίτλος άρθρου: Χρονικά και τοπικά όρια ισχύος δασικών αστυνομικών διατάξεων)</u></p>
<p>Απόδοση στη δημοτική: --</p> <p>Άρθρο .....</p> <p>Χρονικά και τοπικά όρια ισχύος δασικών αστυνομικών διατάξεων</p>	

1. Οι δασικές αστυνομικές διατάξεις βοσκής ισχύουν για τον σε αυτές οριζόμενο χρόνο και μόνο μετά την με επιμέλεια του δασάρχη δημοσίευσή τους κατά τα στην παρ. 4 του άρθρου 66 οριζόμενα στους συνοικισμούς, χωριά, κωμοπόλεις ή πόλεις, εντός της περιφέρειας των οποίων κείνται οι εκτάσεις στις οποίες περιορίζεται ή απαγορεύεται η βοσκή.
2. Η ισχύς των δασικών αστυνομικών διατάξεων άρχεται από της μετά την δημοσίευσή τους προσεχούς κτηνοτροφικής περιόδου, και δη της μεν χειμερινής από της 26ης Οκτωβρίου, της δε θερινής από της 23ης Απριλίου κάθε έτους, οπωσδήποτε δε μετά την πάροδο διμήνου από την δημοσίευσή τους, εκτός εάν πρόκειται περί των περιπτώσεων έκδοσης αστυνομικών διατάξεων κατόπιν πυρκαγιάς που ισχύουν στην περίπτωση αυτή από τη χρονολογία της δημοσίευσής τους.
3. Τα τοπικά όρια της ισχύος των δασικών αστυνομικών διατάξεων βοσκής ορίζονται όσο είναι δυνατόν σαφή, όχι μόνον στο κείμενό τους, αλλά και επί του εδάφους. Ως όρια επί του εδάφους λαμβάνονται, εφ' όσον είναι δυνατό, σταθερές και ευδιάκριτες γραμμές, όπως κορυφογραμμική, ράχη, ρεματιά, δρόμος, διαχειριστική ή αντιπυρική λωρίδα κλπ. Συνάμα λαμβάνεται κατά το δυνατόν πρόνοια για τη διασάφηση των ορίων αυτών επί του εδάφους δι' αναρτήσεως απλών λευκών πινακίδων, χρωματισμού των δένδρων, πασσάλων κλπ. ή δι' άλλων επιτοπίως καταλλήλων σημάνσεων.

Άρθρο .....

Απαγόρευση εγκαταστάσεως ποιμνιοστασίων εντός πόλεων

<p>Απαγορεύεται η εγκατάστασις ποιμνιοστασίων ή ποιμνίων εντός πόλεων και μέχρις αποστάσεως χιλίων μέτρων από των τελευταίων οικοδομικών γραμμών άνευ αδείας του αρμοδίου δασάρχου, δυναμένου να επιτρέπη την τοιαύτην εγκατάστασιν μόνον δια ποίμνια διατηρούμενα και διά προσθέτων τροφών εντός σταύλων ή εις λειβάδια χορτολιβαδικές εκτάσεις εκτάσεως επαρκούς διά την διατροφήν αυτών. Οι παραβάται των ανωτέρω διατάξεων υπόκεινται εις τας ποινάς του άρθρ. 279.</p>	<p>Άρθρο 106 του Ν.Δ. 86/1969 Δασικός κώδικας (Α΄ 7)</p> <p><u>(τίτλος άρθρου: Απαγόρευσις εγκαταστάσεως ποιμνιοστασίων εντός πόλεων)</u></p>
<p>Απόδοση στη δημοτική: --</p> <p>Άρθρο .....</p> <p>Απαγόρευση εγκατάστασης ποιμνιοστασίων εντός πόλεων</p> <p>Απαγορεύεται η εγκατάσταση ποιμνιοστασίων ή ποιμνίων εντός πόλεων και μέχρι απόσταση χιλίων μέτρων από των τελευταίων οικοδομικών γραμμών άνευ αδείας του αρμοδίου δασάρχη, ο οποίος δύναται να επιτρέπει την εγκατάστασιν αυτή μόνον για ποίμνια που διατηρούνται και με πρόσθετες τροφές εντός σταύλων ή σε χορτολιβαδικές εκτάσεις επαρκούς επιφάνειας για τη διατροφήν τους. Οι παραβάτες των ανωτέρω διατάξεων υπόκεινται στις ποινές του άρθρου 279.</p>	

Άρθρο .....

Απαγόρευση αιγοβοσκής σε δάση ελάτης

1. Η βοσκή των αιγών μέσα σε δάση, δημόσια ή όχι, είτε αμιγή ελάτης είτε μικτά με λαρικοειδή πεύκη ή οξυά στα οποία το ποσοστό μίξης της ελάτης υπερβαίνει το 0,5 απαγορεύεται επ' αόριστο με αστυνομική διάταξη του δασάρχη, που ορίζει την απαγορευμένη έκταση και τα όριά της, καθώς και τις τυχόν ελεύθερες μέσα σ' αυτή ζώνες διέλευσης προς ποτισμό των αιγοποιμνίων.
2. Με όμοια αστυνομική διάταξη του δασάρχη απαγορεύεται η εγκατάσταση, διατήρηση και βοσκή αιγών σε όλα τα δάση και δασικές εκτάσεις δημόσια ή μη, του της Νομού Περιφερειακής Ενότητας Αττικής « πλην των κειμένων στις νησιωτικές περιοχές του νομού αυτού». Το μέτρο αυτό μπορεί να εφαρμόζεται και σε άλλες περιοχές της Χώρας, με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας Περιβάλλοντος και Ενέργειας που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
3. Στους παραβάτες των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου επιβάλλεται, εκτός από τις

Άρθρο 110 του Ν.Δ. 86/1969 Δασικός κώδικας (Α' 7)

(τίτλος άρθρου: Απαγόρευση αιγοβοσκής σε δάση ελάτης)

Σχόλιο 1: Αναπροσαρμογή των διοικητικών δομών.

Σχόλιο 2: Απαιτείται μετατροπή του νομισματικού πλαισίου από δραχμές σε ευρώ. Ωστόσο κρίνεται απαραίτητος ο εκσυγχρονισμός των ποσών, διαδικασία που δε μπορεί να λάβει χώρα κατά την κωδικοποίηση και θα πρέπει να εξεταστεί κατά την οριστική κρίση της ΚΕΚ.

<p>προβλεπόμενες από την κείμενη δασική νομοθεσία ποινές, από μεν τον οικείο διευθυντή δασών ή δασάρχη πρόστιμο πενήντα έως πεντακοσίων χιλιάδων δραχμών, από δε τον οικείο διευθυντή γεωργίας Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής στερήση κάθε μορφής οικονομικής ενίσχυσης ή επιδότησης".</p>	<p>Σχόλιο 3: Η διεύθυνση γεωργίας των πρώην νομαρχιών, συνίσταται πλέον στη Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής ΠΕ.</p>
<p><u>Απόδοση στη δημοτική: -- / Επεξεργασμένη τελική απόδοση</u></p> <p>1. Η βοσκή των αιγών μέσα σε δάση, δημόσια ή όχι, είτε αμιγή ελάτης είτε μικτά με λαρικοειδή πεύκη ή οξυά στα οποία το ποσοστό μίξης της ελάτης υπερβαίνει το 0,5 απαγορεύεται επ' αόριστο με αστυνομική διάταξη του δασάρχη, που ορίζει την απαγορευμένη έκταση και τα όριά της, καθώς και τις τυχόν ελεύθερες μέσα σ' αυτή ζώνες διέλευσης προς ποτισμό των αιγοποιμνίων.</p> <p>2. Με όμοια αστυνομική διάταξη του δασάρχη απαγορεύεται η εγκατάσταση, διατήρηση και βοσκή αιγών σε όλα τα δάση και δασικές εκτάσεις, δημόσια ή μη, της Περιφερειακής Ενότητας Αττικής πλην των κειμένων στις νησιωτικές περιοχές του νομού αυτού. Το μέτρο αυτό μπορεί να εφαρμόζεται και σε άλλες περιοχές της Χώρας, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.</p> <p>3. Στους παραβάτες των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου επιβάλλεται, εκτός από τις προβλεπόμενες από την κείμενη δασική νομοθεσία ποινές, από μεν τον οικείο διευθυντή δασών ή δασάρχη πρόστιμο πενήντα έως πεντακοσίων χιλιάδων δραχμών, από δε τον οικείο διευθυντή Αγροτικής</p>	

Οικονομίας και Κτηνιατρικής στέρηση κάθε μορφής οικονομικής ενίσχυσης ή επιδότησης".

Άρθρο .....

Κλαδονομή

1. Απαγορεύεται η κλαδονομή (κλάρισμα), εις δημόσια ή μη δάση φυλλοβόλων δρυών, οξυάς, καστανιάς και κωνοφόρων προς διατροφή κτηνοτροφικών ζώων, του αρμοδίου δασάρχου δυναμένου να εκδώση αστυνομικήν διάταξιν κλαδονομής, καθορίζουσας λεπτομερώς, κατά χώρον και χρόνον τα κατά την απαγόρευσιν.
2. Εξαιρετικώς δύναται να επιτραπή ατελώς η κλαδονομή εις τα δάση της προηγούμενης παραγράφου και εις περιοχάς, εις τας οποίας έκπαλαι ησκήτο αύτη, μόνον εφόσον πρόκειται περί υπεργήρων φυλλοβόλων δένδρων, υποστάντων ήδη κλαδονομικήν και φυομένων εντός δασικών συστάδων, κατόπιν προσημάνσεως ή υποδείξεως υπό του αρμοδίου δασικού οργάνου.
3. Η κλαδονομή φυλλοβόλων δένδρων, φυομένων εντός αγρών ή γεωργικών κτημάτων, επιτρέπεται εις τους κυρίους ή νομείς των κτημάτων τούτων ατελώς και άνευ αδείας της δασικής αρχής.
4. Εις κυρίους ή νομείς δασυλλίων, εκτάσεως ουχί μείζονος των 15 στρεμμάτων, παρεμβαλλομένων μεταξύ γεωργικώς ή δενδροκομικώς καλλιεργουμένων εκτάσεων, κειμένων εντός καθαρώς γεωργικών περιοχών, επιτρέπεται ατελώς η κλαδονομή του ανωρόφου των δασυλλίων τούτων, εφ' όσον υπάρχει

Άρθρο 112 του Ν.Δ. 86/1969 Δασικός κώδικας (Α' 7)

(τίτλος άρθρου: Κλαδονομή)

<p>επαρκής υπώροφος προστατευτικός του εδάφους.</p> <p>5. Ο δασάρχης δύναται δι' αστυνομικής δασικής διατάξεως να απαγορεύση εις ποιμένας να φέρουν εντός δασών πελέκεις ή καταλλήλους διά κλαδονομήν μαχαίρας, άνευ αδείας αυτού ή του αρμοδίου δασονόμου.</p>	
<p>Απόδοση στη δημοτική:</p> <p>Άρθρο .....</p> <p>Κλαδονομή</p> <p>1. Απαγορεύεται η κλαδονομή (κλάρισμα), σε δημόσια ή μη δάση φυλλοβόλων δρυών, οξυάς, καστανιάς και κωνοφόρων προς διατροφή κτηνοτροφικών ζώων, ενώ ο αρμόδιος δασάρχης δύναται να εκδώσει αστυνομική διάταξη κλαδονομής που καθορίζει λεπτομερώς, κατά χώρο και χρόνον, τα κατά την απαγόρευση.</p> <p>2. Εξαιρετικώς δύναται να επιτραπεί ατελώς η κλαδονομή στα τα δάση της προηγούμενης παραγράφου και σε περιοχές στις οποίες έκπαιι αυτή ασκείτο, μόνο εφόσον πρόκειται περί υπέργηρων φυλλοβόλων δένδρων, που ήδη έχου υποστεί κλαδονομή και που φύονται εντός δασικών συστάδων, κατόπιν προσήμανσης ή υπόδειξης από το αρμόδιο δασικό όργανο.</p>	

<p>3. Η κλαδονομή φυλλοβόλων δένδρων που φύονται αγρών ή γεωργικών κτημάτων επιτρέπεται στους κυρίους ή νομείς των κτημάτων τούτων ατελώς και άνευ αδείας της δασικής αρχής.</p> <p>4. Σε κυρίους ή νομείς δασυλλίων, έκτασης όχι μεγαλύτερης των 15 στρεμμάτων, τα οποία παρεμβάλλονται μεταξύ γεωργικής ή δενδροκομικώς καλλιεργουμένων εκτάσεων, που βρίσκονται εντός καθαρώς γεωργικών περιοχών, επιτρέπεται ατελώς η κλαδονομή του ανωρόφου των δασυλλίων αυτών, εφ' όσον υπάρχει επαρκής υπώροφος προστατευτικός του εδάφους.</p> <p>5. Ο δασάρχης δύναται δι' αστυνομικής δασικής διατάξεως να απαγορεύσει σε βοσκούς να φέρουν εντός δασών πελέκεις ή καταλλήλα για κλαδονομή μαχαίρια, άνευ αδείας αυτού ή του αρμοδίου δασονόμου.</p>	
---	--

Άρθρο .....

Ενίσχυση αιγοτρόφων διά παραχωρήσεως δασικών εκτάσεων και παροχής ατελώς ξυλείας

<p>1. Εις έκαστον αιγοτρόφον, κάτοχον τεσσαράκοντα έως διακοσίων αιγών, ο οποίος, λόγω απαγορεύσεως της βοσκής εις δημόσια ή μη δάση, προβαίνει εις την διά σφαγής εκποίησην του ποιμνίου του, παραχωρούνται δωρεάν, εφ' όσον υπάρχουν εντός διετίας από της διά σφαγής εκποίησης των αιγών, μέχρι 15 στρεμμάτων μονίμως γεωργικώς καλλιεργησίμου ή μέχρι 30 στρεμμάτων μονίμως δενδροκομικώς εκμεταλλευσίμου ή αναλόγων στρεμμάτων εκατέρας των ως άνω κατηγοριών δημοσίου</p>	<p>Άρθρο 115 του Ν.Δ. 86/1969 Δασικός κώδικας (Α' 7)</p> <p><u>(τίτλος άρθρου: Ενίσχυσις αιγοτρόφων διά παραχωρήσεως δασικών εκτάσεων και παροχής ατελώς ξυλείας)</u></p>
---	---

εδάφους, ~~δασοσκεπές~~ **δασικού** ή μη, κειμένου εις την περιφέρειαν ~~της κοινότητας~~ **του δήμου** όπου κείται η απαγορευθείσα εις την αιγοβοσκίην έκτασις ή και αλλαχού, κατά προτίμησιν εντός ~~του αυτού νομού~~ της αυτής περιφερειακής ενότητας, εφ' όσον δεν καθίσταται δυνατή η διάθεσις τοιούτων καταλλήλων εδαφών ~~εντός της κοινότητας~~ **εντός του δήμου**, όπου το απαγορευθέν εκ της βοσκής δάσος. Οι εκ των αιγοτρόφων μη αποκαθιστάμενοι, κατά τας διατάξεις του προηγουμένου εδαφίου, δικαιούνται, εν περιπτώσει απαλλοτριώσεως κτημάτων, εις αποκατάστασιν ~~κατά τας διατάξεις του αγροτικού Νόμου (άρθρ. 202 του από 29ης Οκτ. 6ης Δεκ. 1949 Δ/τος "περί κωδικοποιήσεως των Αγροτικών Νόμων")~~ προτιμώμενοι των περιοίκων εν τω αυτώ ~~νομώ~~ Περιφέρεια.

2. Η κατά την προηγουμένη παράγραφον παραχώρησις ενεργείται κατά τας διατάξεις των άρθρ. **14, 16, 17, 20, 22, 23, 24 και 26.**

3. Οι κατά την παρ. 1 του άρθρου τούτου δικαιούμενοι εις παραχώρησιν προς αυτούς δημοσίου εδάφους προς γεωργικήν ή δενδροκομικήν εκμετάλλευσιν, δικαιούνται προσέτι, επί μίαν πενταετίαν από της διά σφαγής εκποιήσεως των αιγών των, εις ατελή απόληψιν εκ των δασών της περιφέρειας ~~της κοινότητας~~ **του δήμου** ένθα ούτοι είναι κάτοικοι, της αναγκαιούσης εις αυτούς οικοδομησίμου ξυλείας προς επισκευήν ή ανέγερσιν των ιδίων αυτών οικιών και αποθηκών, των ευρισκομένων εν τη περιφέρειά ~~της ίδιας κοινότητας~~ **του ίδιου δήμου.**

4. Οι επιθυμούντες να τύχουν των πλεονεκτημάτων του παρόντος άρθρου, δέον να υποβάλουν εντός τριών μηνών από της δημοσιεύσεως των δασικών αστυνομικών διατάξεων, περί απαγορεύσεως της βοσκής, δήλωσιν προς τας αρμοδίας δασικάς αρχάς περί του αριθμού των αιγών του ποιμνίου των.

Σχόλιο 1: Το Β. Δ/γμα της 29.10/6.12.49 καταργήθηκε με το άρθρο 37 παρ.1, περ. ζ του Ν. 4061/2012 (ΦΕΚ Α 66) «Διαχείριση και προστασία ακινήτων Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων – Ρύθμιση εμπραγμάτων δικαιωμάτων και λοιπές διατάξεις». Το άρθρο 202 αφορούσε στην μεταβίβαση κυριότητας λατομείων και την αποκατάσταση των ακτημόνων καλλιεργητών από την απαλλοτρίωση. Καθόσον τα ζητήματα των απαλλοτριώσεων ρυθμίζονται πλέον από το ν. 4061/2012, κρίνεται ορθή η διαγραφή της εν λόγω παραπομπής. Ωστόσο, το περιεχόμενο του άρθρου 202 δεν αποτελεί ρύθμιση του νέου νόμου. Η διαχείριση των λατομείων ρυθμίζεται πλέον από το ν. 1428/1984, όπως έχει τροποποιηθεί. Τίθεται ζήτημα σχετικά με το δικαίωμα των αιγοτρόφων προς αποκατάσταση στη περίπτωση απαλλοτρίωσης. Το ζήτημα αυτό χρήζει της οριστικής επίλυσής του από την Κ.Ε.Κ.

Σχόλιο 2: Η έννοια των μερικών δασοσκεπών εκτάσεων δεν συναντάται

<p>~~Προκειμένου περί εκδοθεισών ήδη δασικών αστυνομικών διατάξεων βοσκής, η ως άνω τριμήνος προθεσμία υποβολής των δηλώσεων αρχεται από της ισχύος του παρόντος κώδικος.~~ Οι αρμόδιοι δασάρχαι υποχρεούνται να βεβαιώσουν το περιεχόμενον των ως άνω δηλώσεων και να καταρτίσουν ~~κατά κοινότητα~~ κατά δήμο καταλόγους των δικαιουμένων να τύχουν των πλεονεκτημάτων του παρόντος άρθρου. Διά την κατά την παρ. 1 του παρόντος άρθρου παραχώρησιν δασικών εκτάσεων, απαιτείται προσέτι βεβαιώσεις της οικείας δασικής αρχής περί της σφαγής των αιγών του αιτούντος την παραχώρησιν.</p>	<p>πλέον στη δασική νομοθεσία. Η πιο συγγενής έννοια είναι εκείνη των δασικών εκτάσεων. Από την διατύπωση και το πνεύμα της διάταξης προτείνεται η αντικατάσταση της έννοιας των μερικώς δασοσκεπών εκτάσεων με εκείνη των «δασικών εκτάσεων».</p>
<p>Απόδοση στη δημοτική: --</p> <p>Άρθρο .....</p> <p>Ενίσχυση αιγοτρόφων διά παραχωρήσεως δασικών εκτάσεων και παροχής ατελώς ξυλείας</p> <p>1. Σε κάθε αιγοτρόφο, κάτοχο σαράντα έως διακοσίων αιγών, ο οποίος, λόγω απαγορεύσεως της βοσκής σε δημόσια ή μη δάση, προβαίνει στην διά σφαγής εκποίηση του ποιμνίου του, παραχωρούνται δωρεάν, εφ' όσον υπάρχουν εντός διετίας από της διά σφαγής εκποίησης των αιγών, μέχρι 15 στρεμμάτων μονίμως γεωργικώς καλλιεργήσιμων ή μέχρι 30 στρεμμάτων μονίμως δενδροκομικώς εκμεταλλεύσιμων ή αναλόγων στρεμμάτων μίας από τις παρπάνω κατηγορίες δημοσίου εδάφους, δασικού ή μη, που βρίσκεται στην περιφέρειαν του δήμου όπου κείται η απαγορευθείσα στην αιγοβοσκήν έκταση ή και αλλού, κατά προτίμηση εντός της αυτής περιφερειακής ενότητας, εφ' όσον δεν καθίσταται δυνατή η</p>	

διάθεση καταλλήλων εδαφών εντός του δήμου, όπου το απαγορευθέν για τη βοσκή δάσος. Οι εκ των αιγοτρόφων που δεν αποκαθίστανται κατά τις διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου, δικαιούνται, σε περίπτωση απαλλοτριώσεως κτημάτων, αποκατάσταση προτιμώμενοι των περιοίκων της ίδιας περιφέρειας.

2. Η κατά την προηγούμενη παράγραφο παραχώρησης ενεργείται κατά τις διατάξεις των άρθρων 14, 16, 17, 20, 22, 23, 24 και 26.

3. Οι κατά την παρ. 1 του άρθρου τούτου δικαιούμενοι σε παραχώρηση προς αυτούς δημοσίου εδάφους προς γεωργική ή δενδροκομική εκμετάλλευσιν, δικαιούνται ακόμη, επί μία πενταετία από της διάσφαγής εκπονήσεως των αιγών των, σε ατελή απόληψη εκ των δασών της περιφέρειας του δήμου όπου είναι κάτοικοι της αναγκαίας γι' αυτούς οικοδομήσιμης ξυλείας προς επισκευή ή ανέγερση των οικιών και αποθηκών τους που βρίσκονται στην περιφέρεια του ίδιου δήμου.

4. Οι επιθυμούντες να τύχουν των πλεονεκτημάτων του παρόντος άρθρου, δέον να υποβάλουν εντός τριών μηνών από τη δημοσίευση των δασικών αστυνομικών διατάξεων, περί απαγορεύσεως της βοσκής δήλωση προς τις αρμόδιες δασικές αρχές περί του αριθμού των αιγών του ποιμνίου τους. Οι αρμόδιοι δασάρχες υποχρεούνται να βεβαιώσουν το περιεχόμενο των ως άνω δηλώσεων και να καταρτίσουν κατά δήμο καταλόγους των δικαιουμένων να τύχουν των πλεονεκτημάτων του παρόντος άρθρου. Για την κατά την παρ. 1 του παρόντος άρθρου παραχώρηση δασικών εκτάσεων απαιτείται ακόμη βεβαίωση της οικείας δασικής αρχής περί της σφαγής των αιγών του αιτούντος την παραχώρηση.

Άρθρο .....

Ενίσχυση αιγοκτηνοτρόφων μέσω επιδοτήσεως

1. Εις αιγοτρόφους, οίτινες λόγω απαγορεύσεως της αιγοβοσκής εις δημόσια ή μη δάση προβαίνουν εις την διά σφαγής εκποίησην του αιγοποιμνίου των, εφ' όσον δεν έτυχον των ευεργετημάτων της παρ. 1 του άρθρ. 115, παρέχεται επί σκοπώ αναπροσαρμογής της οικονομίας των υπό μορφήν επιδοτήσεως χρηματική ενίσχυσις τουλάχιστον δραχμών εκατόν κατά κεφαλήν αιγός δι' αποφάσεως του Υπουργού Γεωργίας Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εκδιδομένης μετ' εισήγησιν των αρμοδίων δασάρχου και περιφερειακού διευθυντού δασών αποκεντρωμένης διοίκησης εις βάρος των δι' έργα αναπτύξεως της δασοπονίας διατιθεμένων πιστώσεων. Το ανωτέρω κατά κεφαλήν αιγός ποσόν δύναται να αυξηθή διά κοινής αποφάσεως των υπουργών Συντονισμού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομικών και Γεωργίας Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
2. Αι διατάξεις της προηγουμένης παραγράφου ισχύουν εις τας περιφέρειας των χωρίων, κοινοτήτων ή δήμων, εις τας οποίας προβλέπεται υπό εγκεκριμένων δασοπονικών μελετών ή σχεδίων δασοτεχνικής διευθετήσεως χειμάρρων ή μελέτης διαχειρίσεως, και βελτιώσεως βοσκοτόπων, ή μελέτης αναδασώσεων, η απαγόρευσις της βοσκής των αιγών ολοσχερώς ή μέχρις ωρισμένου αριθμού και εφαρμόζεται αύτη διά δασικών αστυνομικών διατάξεων, εκδιδομένων επί τη βάσει των μελετών τούτων.
3. Οι επιδοτούμενοι αιγοτρόφοι οφείλουν να παραιτηθούν οριστικώς του αιγοτροφικού επαγγέλματος αναλαμβάνοντες την υποχρέωσιν ταύτην δι' υπευθύνου δηλώσεώς των, απαγορεύεται δε εις τούτους και

Άρθρο 116 του Ν.Δ. 86/1969 Δασικός κώδικας (Α' 7)

(τίτλος άρθρου: Ενίσχυσις αιγοκτηνοτρόφων δι' επιδοτήσεως)

Σχόλιο 1: Αναπροσαρμογή των διοικητικών δομών.

Σχόλιο 2: Απαιτείται μετατροπή του νομισματικού πλαισίου από δραχμές σε ευρώ. Ωστόσο κρίνεται απαραίτητος ο εκσυγχρονισμός των ποσών, διαδικασία που δε μπορεί να λάβει χώρα κατά την κωδικοποίηση και θα πρέπει να εξεταστεί κατά την οριστική κρίση της ΚΕΚ.

τα μέλη των οικογενειών των η δημιουργία νέου αιγοποιμνίου. Ως μέλη οικογενείας νοούνται η σύζυγος, τα ανήλικα τέκνα, οι συνοικούντες ανήλικοι αδελφοί, ως και οι συνοικούντες γονείς. Εν περιπτώσει αθετήσεως, ασχέτως της ποινικής τούτων διώξεως, υποχρεούνται ούτοι εις την επιστροφήν του καταβληθέντος εις αυτούς χρηματικού ποσού, το οποίον, εν αρνήσει των, εισπράττεται διοικητικώς, κατά τας περί εισπράξεως δημοσίων εσόδων διατάξεις.

4. Άμα τη εφαρμογή του μέτρου επιδοτήσεως εν τινι περιφερεία, κατά τας διατάξεις του παρόντος άρθρου, ενεργείται απογραφή των ενδiciaτωνμένων αιγοποιμνίων, επί τη βάσει της οποίας εκδίδεται παρά του αρμοδίου δασάρχου αστυνομική διάταξις, καθορίζουσα τον αριθμόν των κατεχομένων παρ' ενός εκάστου αιγοτρόφου αιγών και απαγορεύουσα απολύτως και παρ' οιοδήποτε την δημιουργίαν νέου αιγοποιμνίου ως και την αύξησιν του υφισταμένου κατά την απογραφήν αριθμού αιγών.

5. Διώκονται ποινικώς και τιμωρούνται κατά τας περί ψευδούς δηλώσεως διατάξεις του ποινικού κώδικος οι αιγοτρόφοι, οι οποίοι υποβάλλουν ψευδείς ή ανακριβείς δηλώσεις, ως και οι κρεοπώλαι οι παρέχοντες εις τους αιγοτρόφους του παρόντος άρθρου ψευδείς ή ανακριβείς δηλώσεις ή τιμολόγια. Ομοίως διώκονται ποινικώς και τιμωρούνται διά των ποινών του άρθρ. 276 οι αιγοτρόφοι, οι οποίοι, αν και αποκατεστάθησαν ή επεδοτήθησαν, προβαίνουν εις δημιουργίαν νέου αιγοποιμνίου, ως και οι μετά την απογραφήν δημιουργούντες αιγοποιμνιον ή αυξάνοντες τον αριθμόν των αιγών των υφισταμένων αιγοποιμνίων. Τα δε ούτω παρανόμως δημιουργούμενα αιγοποιμνια κατάσχονται και δημεύονται.

6. Διά Δ/τος εκδιδομένου επί τη προτάσει των Υπουργών **Συντονισμού**, **Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης**, **Οικονομικών και Γεωργίας**, **Περιβάλλοντος και Ενέργειας**, δύναται αι διατάξεις του

άρθρ. 115 και των προηγούμενων παραγράφων του παρόντος άρθρου να εφαρμόζονται και δι' άλλα είδη ποιμενικών ζώων.

Απόδοση στη δημοτική: --

Άρθρο .....

Ενίσχυση αιγοκτηνοτρόφων μέσω επιδοτήσεως

1. Σε αιγοτρόφους που λόγω απαγορεύσεως της αιγοβοσκής σε δημόσια ή μη δάση προβαίνουν στην διά σφαγής εκποίηση του αιγοποιμνίου τους, εφ' όσον δεν έτυχαν των ευεργετημάτων της **παρ. 1 του άρθρου 115**, παρέχεται με σκοπό αναπροσαρμογής της οικονομίας τους υπό μορφή επιδοτήσεως χρηματική ενίσχυση τουλάχιστον δραχμών εκατό κατά κεφαλή αιγός δι' αποφάσεως του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που εκδίδεται κατόπιν εισήγησης των αρμοδίων δασάρχη και διευθυντή δασών αποκεντρωμένης διοίκησης σε βάρος των πιστώσεων που διατίθενται για έργα αναπτύξεως της δασοπονίας. Το ανωτέρω κατά κεφαλή αιγός ποσό δύναται να αυξηθεί διά κοινής απόφασης των υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου ισχύουν στις περιφέρειες των χωρίων ή δήμων όπου προβλέπεται από εγκεκριμένες δασοπονικές μελέτες ή σχέδια δασοτεχνικής διευθετήσεως χειμάρρων ή μελέτη διαχείρισης και βελτίωσης βοσκοτόπων ή μελέτη αναδασώσεων, η απαγόρευση της βοσκής των αιγών ολοσχερώς ή μέχρι ορισμένου αριθμού και εφαρμόζεται διά δασικών αστυνομικών διατάξεων που εκδίδονται επί τη βάση των μελετών αυτών.
3. Οι επιδοτούμενοι αιγοτρόφοι οφείλουν να παραιτηθούν οριστικώς του αιγοτροφικού επαγγέλματος αναλαμβάνοντας την υποχρέωση αυτή με υπεύθυνη δήλωσή τους, ενώ απαγορεύεται σε αυτούς και τα μέλη των οικογενειών τους η δημιουργία νέου αιγοποιμνίου. Ως μέλη οικογενείας νοούνται η σύζυγος, τα ανήλικα τέκνα, οι συνοικούντες ανήλικοι αδελφοί, ως και οι συνοικούντες γονείς. Σε περίπτωση αθέτησης, ασχέτως της ποινικής τους δίωξης, υποχρεούνται οι ίδιοι στην επιστροφή του καταβληθέντος

σε αυτούς χρηματικού ποσού, το οποίο, αν αρνηθούν, εισπράττεται διοικητικώς, κατά τις περί εισπράξεως δημοσίων εσόδων διατάξεις.

4. Ταυτόχρονα με την εφαρμογή του μέτρου επιδοτήσεως σε κάποια περιφέρεια, κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, ενεργείται απογραφή των ντόπιων αιγοποιμνίων επί τη βάση της οποίας εκδίδεται από τον αρμόδιο δασάρχη αστυνομική διάταξη που καθορίζει τον αριθμό των κατεχομένων από κάθε αιγοτρόφο αιγών και απαγορεύει απολύτως και από οποιονδήποτε τη δημιουργία νέου αιγοποιμνίου καθώς και την αύξηση του υφισταμένου κατά την απογραφή αριθμού αιγών.

5. Διώκονται ποινικώς και τιμωρούνται κατά τις περί ψευδούς δηλώσεως διατάξεις του ποινικού κώδικα οι αιγοτρόφοι οι οποίοι υποβάλλουν ψευδείς ή ανακριβείς δηλώσεις, όπως και οι κρεοπώλες που παρέχουν στους αιγοτρόφους του παρόντος άρθρου ψευδείς ή ανακριβείς δηλώσεις ή τιμολόγια. Ομοίως διώκονται ποινικώς και τιμωρούνται διά των ποινών του άρθρου 276 οι αιγοτρόφοι, οι οποίοι, αν και αποκαταστάθηκαν ή επιδοτήθηκαν, προβαίνουν σε δημιουργίαν νέου αιγοποιμνίου, όπως και οι μετά την απογραφή δημιουργούντες αιγοποιμνιο ή αυξάνοντες τον αριθμό των αιγών των υφισταμένων αιγοποιμνίων. Τα ως άνω παρανόμως δημιουργούμενα αιγοποιμνία κατάσχονται και δημεύονται.

6. Διά Δ/τος που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, δύναται αι διατάξεις του άρθρου 115 και των προηγουμένων παραγράφων του παρόντος άρθρου να εφαρμόζονται και για άλλα είδη ποιμενικών ζώων.

Άρθρο .....

Βοσκή κατοικιδίων ζώων (Μαναρολίβαδα)

1. Διά την βόσκησιν των κατοικιδίων ζώων, ιδίως αιγών και αγελάδων των κατοίκων των συνοικισμών, χωριών ή κωμοπόλεων εν γένει, δύναται δι' αποφάσεως του νομάρχου Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης να καθορισθή επί δημοσίων ή μη δασών, μερικώς δασοσκεπών δασικών εκτάσεων και χορτολιβαδίων χορτολιβαδικών εκτάσεων, επί των οποίων υπάρχουν δουλείαι βοσκής των ζώων αυτών, κατάλληλον διά τον σκοπόν τούτον και παρά τους εξυηρηθησομένους συνοικισμούς, χωρία ή κωμοπόλεις κείμενον λιβάδιον κατοικιδίων ζώων, ονομαζόμενον κοινώς μαναρολίβαδον, ένθα, κανονιζομένης, περιοριζομένης ή όλως απαγορευομένης της υλοτομίας, δύναται να δημιουργηθή είτε φυσικώς είτε και διά της προηγουμένης τεχνητής αναδασώσεως τοιαύτη πυκνότης και σύνθεσις τόσον δασικής ξυλώδους όσον και χορτολιβαδικής συστάδος, ώστε αι συστάδες αύται να καταστούν όσον είναι δυνατόν περισσότερο εξυηρητικάί του επιδιωκομένου λιβαδικού σκοπού.

2. Ο αριθμός των δυναμένων να βόσκουν εις έκαστον ως άνω λιβάδι κατοικιδίων ζώων, εφ' όσον δεν έχει καθορισθή δι' αποφάσεως του νομάρχου—Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης δι' έκαστον συνοικισμόν, χωρίον ή κωμόπολιν, ορίζεται διά δασικής αστυνομικής διατάξεως του οικείου δασάρχου, εγκρινομένης υπό του αρμοδίου περιφερειακού διευθυντού δασών αποκεντρωμένης διοίκησης. Ο αριθμός ούτος εν ουδεμίā περιπτώσει δύναται να υπερβή κατά οικογένειαν τας δύο αίγας διά τας συνήθεις περιπτώσεις, τας τρεις διά τας ορεινάς και τας πέντε διά τας λίαν ορεινάς περιοχάς.

Άρθρο 111 του Ν.Δ. 86/1969 Δασικός κώδικας (Α' 7)

(τίτλος άρθρου: Βοσκή κατοικιδίων ζώων (Μαναρολίβαδα))

Σχόλιο 1: Αναπροσαρμογή των διοικητικών δομών.

Σχόλιο 2: Τα χορτολιβάδια ως έννοια δεν αναφέρονται στην ισχύουσα δασική νομοθεσία. Αντιθέτως χρησιμοποιείται πλέον η έννοια «χορτολιβαδικές εκτάσεις» οι οποίες προσδιορίζονται ειδικότερα στο άρθρο 5 του πδ 32/2016.

Σχόλιο 3: Η έννοια των μερικώς δασοσκεπών εκτάσεων δεν συναντάται πλέον στη δασική νομοθεσία. Η πιο συγγενής έννοια είναι εκείνη των δασικών εκτάσεων. Από την διατύπωση και το πνεύμα της διάταξης προτείνεται η αντικατάσταση της έννοιας των μερικώς

<p>3. Εις ορεινάς περιοχάς όπου η ίδρυσις λιβαδίου κατοικιδίων ζώων αποβαίνει αδύνατος, εάν δεν συμπεριληφθούν εις αυτό και συστάδες ελάτης, μαύρης πεύκης, οξυάς ή φυλλοβόλου δρυός, είναι δυνατόν δι' αποφάσεως του νομάρχου Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, εκδιδομένης μετά γνώμην του δασάρχου και του περιφερειακού διευθυντού δασών αποκεντρωμένης διοίκησης να συμπεριληφθούν τοιαύται εις το λιβάδιον τούτο, λαμβανομένης ιδιαίτερας προνοίας προς συντήρησιν και κατά το δυνατόν αύξησιν των εις τούτο περιληφθεισών ξυλωδών ως άνω συστάδων.</p>	<p>δασοσκεπών εκτάσεων με εκείνη των «δασικών εκτάσεων».</p>
---	---

<p>Απόδοση στη δημοτική: --</p> <p>Άρθρο .....</p> <p>Βοσκή κατοικιδίων ζώων (Μαναρολίβαδα)</p> <p>1. Για τη βόσκηση των κατοικιδίων ζώων, ιδίως αιγών και αγελάδων των κατοίκων των συνοικισμών, χωρίων ή κωμοπόλεων εν γένει, δύναται δι' αποφάσεως του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης να καθορισθεί επί δημοσίων ή μη δασών, δασικών και χορτολιβαδικών εκτάσεων, επί των οποίων υπάρχουν δουλείες βοσκής των ζώων αυτών, κατάλληλη για τον σκοπό αυτό και κοντά στους συνοικισμούς, χωρία ή κωμοπόλεις που θα εξυπηρετηθούν κείμενη χορτολιβαδική έκτασης κατοικιδίων ζώων, ονομαζόμενο κοινώς μαναρολίβαδον, στο οποίο ρυθμίζεται, περιορίζεται ή απαγορεύεται πλήρως η υλοτομία, δύναται να δημιουργηθεί είτε φυσικώς είτε και με προηγούμενη τεχνητή αναδάσωση τέτοια</p>	
---	--

πυκνότητα και σύνθεση τόσο δασικής ξυλώδους όσο και χορτολιβαδικής συστάδας, ώστε οι συστάδες αυτές να καταστούν όσο είναι δυνατόν περισσότερο εξυπηρετικές του επιδιωκόμενου χορτολιβαδικού σκοπού.

2. Ο αριθμός των δυναμένων να βόσκουν σε κάθε ως άνω χορτολιβαδική έκταση κατοικιδίων ζώων, εφ' όσον δεν έχει καθορισθεί δι' αποφάσεως του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης για κάθε συνοικισμό, χωρίο ή κωμόπολη, ορίζεται διά δασικής αστυνομικής διατάξεως του οικείου δασάρχη που εγκρίνεται από τον αρμόδιο διευθυντή δασών αποκεντρωμένης διοίκησης. Ο αριθμός αυτός σε καμία περίπτωση δεν δύναται να υπερβεί κατά οικογένεια τις δύο αίγες για τις συνήθεις περιπτώσεις, τις τρεις για τις ορεινές και τις πέντε για τις πολύ ορεινές περιοχές.

3. Σε ορεινές περιοχές όπου η ίδρυση χορτολιβαδικής έκτασης κατοικιδίων ζώων αποβαίνει αδύνατη, εάν δεν συμπεριληφθούν σε αυτό και συστάδες ελάτης, μαύρης πεύκης, οξυάς ή φυλλοβόλου δρυός, είναι δυνατό δι' αποφάσεως του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, που εκδίδεται μετά από γνώμη του δασάρχη και του διευθυντή δασών αποκεντρωμένης διοίκησης να συμπεριληφθούν τέτοιες στη χορτολιβαδική έκταση, με τη λήψη ιδιαιτερής προνοίας για τη συντήρησ και κατά το δυνατόν αύξησ των περιληφθεισών ξυλωδών ως άνω συστάδων.